

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Ölkədə ərzaq
15,6 faiz
bahalaşib-
rəsmi

yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 15 mart 2017-ci il Çərşənbə № 57 (6671) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident İlham Əliyev Parisdə mühüm mesajlar verdi

Dövlət başçısı işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarında fəaliyyət göstərən Fransa şirkətlərinə xəbərdarlıq etdi

yazısı səh.5-də

Ali Məhkəmə 21 ildir həbsdə olan "OMON"çuları azadlığa buraxmadı

yazısı səh.10-da

Gedək, mikrorayon sökməyə...

yazısı səh.13-də

"Lapşin işi"nin istintaqı davam edir

yazısı səh.10-da

Azərbaycan müxalifəti xaricdə fəallaşır-səbəb

yazısı səh.11-də

Əməkdaşımız Amerikanın nağıl kimi şəhərindən yazır

yazısı səh.15-də

Facebookda cinsini "dəyişənlər"- psixoloq rəyi

yazısı səh.14-də

Beyləqanda məktəbli qıza təcavüz edənlər həbs olundu

yazısı səh.12-də

Bu gün Türkmənistandan Azərbaycana tox dumanı gələcək

yazısı səh.14-də

Medvedyev Milli Məclisin deputatının sanatoriyasında

yazısı səh.2-də

Ermənistan seçki ərəfəsi qarışır

İRƏVANDA SİLAHLAR İŞƏ DÜŞDÜ-

SƏRKİSYANA QARŞI ÜSYAN HAZIRLIĞI

Seyran Ohanyanın, keçmiş xarici işlər naziri Vardan Oskanyanın və "İrs" Partiyasının lideri Raffi Ovanisyanın daxil olduğu seçki blokunun seçicilərlə görüşü zamanı atışma düşüb; Azərbaycan erməni mifini alt-üst edir, düşmən ölkə parçalanmış durumda; erməni fəallar Bakıdakı tədbirdə Qarabağın işğalını lənətlədilər...

musavat.com
Togrul Ismayil

yazısı səh.9-da

Sabiq müşavirin və deputatın adı bazar qalmaqalında

Gece saatlarında Çingiz Baxşiyevin mal-qara bazarına hansı yüklər gətirilir?; qanunsuz işlərdə Əlağa Hüseynovun da adı hallanır

yazısı səh.6-da

"Qaqauziya prezidenti "Yeni Musavat" a danışdı

yazısı səh.7-də

Fikrət Qoca oğlunun qətli barədə:

"İstəyirlər 100 adam tutsunlar..."

yazısı səh.10-da

Eldar Mahmudov qudasını yenə həbsdən qurtara bilmədi

yazısı səh.12-də

Banklarda müştərilərin sayı kəskin azalıb

2017-ci ilin yanvar ayında Azərbaycan banklarında müştərilərin bank hesablarının ümumi sayı azalıb. Mərkəzi Bankın hesabatında bildirilir ki, bu il fevralın 1-dək bankların müştəri hesablarının ümumi sayı 15 milyon 12 min 464 olub. Ötən ilin dekabrında isə bu rəqəm 15 milyon 161 min 312 təşkil edib.

Bu azalma bütün növ hesablarda müşahidə edilib. Belə ki, yanvarda banklarda 12 milyon 409 min 66 cari hesab olub. 2016-cı ilin dekabrında isə bu rəqəm 12 milyon 478 min 51 olub.

Ən çox azalma kredit hesablarında baş verib. 2017-ci ilin yanvarında banklarda 2 milyon 226 min 292 kredit hesabı olduğu halda, ötən ilin dekabrında bu rəqəm 2 milyon 304 min 585 olub. 1 ayda 121 min 138 kredit hesabı bağlanıb.

Banklardakı depozit hesabları da ötən ilə nisbətən azalıb. Əgər bu il yanvarın sonuna həmin hesabların sayı 377 min 106 olubsa, 2016-cı ilin sonuna bu rəqəm 378 min 676 olub.

Fiziki şəxslərin bank hesablarının sayı da 1 ayda 67 mindən çox azalıb. Əgər ötən ilin dekabrında fiziki şəxslərin banklarda 12 milyon 347 min 299 hesabı olmuşdusa, bu ilin yanvarında onların sayı 12 milyon 279 min 920-yə enib.

Sahibkarlıq hesablarında da 2 mindən çox azalma baş verib. Belə ki, 2017-ci il fevralın 1-nə banklardakı sahibkarlıq hesablarının ümumi sayı 167 min 676 olub. Ötən ilin dekabrında isə bu rəqəm cəmi 169 min 422 idi.

Hüquqi şəxslərə məxsus bank hesablarının sayı 2016-cı ilin dekabrında 130 min 752-dən 129 min 146-yə enib.

Bu il fevralın 1-dək bank müştərilərinin sayı 5 milyon 416 min 222 olub.

2016-cı ilin dekabrında isə bu rəqəm 5 milyon 352 min 456 təşkil edib. Ötən ilin yanvarında bankların 5 milyon 403 min 52 müştərisi olub.

Artım həm fiziki şəxslərin sayında, həm də hüquqi şəxslərdə müşahidə edilib. Belə ki, əgər ötən ilin dekabrında banklarda 5 milyon 282 min 463 fiziki şəxs müştəri olmuşdusa, 2017-ci ilin ilk ayında bu rəqəm 5 milyon 345 min 213 olub. Həmin tarixdə bank müştərisi olan hüquqi şəxslərin sayı 71 min olub. 2016-cı ilin dekabrında isə bu rəqəm 69 min 993 olub.

Nəcməddin Sadıqov Moskvaya getdi

Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıqov martın 14-də Rusiya Federasiyasının paytaxtı Moskva şəhərinə yola düşüb. Virtualaz.org Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirir ki, N.Sadıqov martın 15-də MDB-nin üzvü olan dövlətlərin Silahlı Qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin növbəti iclasında iştirak edəcək.

Iclasda nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri MDB çərçivəsində hərbi əməkdaşlıq məsələlərinə dair fikir mübadiləsi aparacaqlar.

Iclas çərçivəsində "Suriya Ərəb Respublikasında keçirilən döyüş əməliyyatları nəticəsində qazanılmış təcrübələrə əsasən terrorizmə qarşı mübarizənin hərbi aspektləri" mövzusunda konfransın keçirilməsi nəzərdə tutulur.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

Rusiyanın baş naziri azərbaycanlı deputat-oligarxın sanatoriyasında

Bir neçə gün bundan əvvəl Rusiya Federasiyasının baş naziri Dmitri Medvedyev Şimali Qafqazda turizmin inkişafı üzrə toplantıdan əvvəl Yessentukidəki yeni sanatoriyaya baş çəkib.

Hökumət başçısına 2016-cı ilin yayında istifadəyə verilmiş "İstoçnik" ("Bulaq") sanator-kurort kompleksi barədə məlumatı müəssisənin direktoru İrina Matviyets verib.

Bu kompleks Azərbaycanla Stavropol diyarı arasında əməkdaşlıq çərçivəsində tikilib və eyni vaxtda 444 nəfəri qəbul etmək imkanına malikdir. İn-

vestisiya layihəsinin ümumi dəyəri 1,5 milyard rubl təşkil edib. Sanatoriya Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı Əsabil Qasımovun vəsaiti hesabına inşa olunub.

İmişli rayonundan olan deputat Ə.Qasımov nəhəng biznes-imperiyasının sahibidir və faktiki olaraq, ölkənin ən zəngin 10 iş adamının sırasına daxildir. Müxtəlif vaxtlarda KİV-də verilmiş məlumatlara əsasən, ölkənin az qala bütün ərazisini unla təchiz edən "Karmen" MMC də deputata məxsusdur.

Millət vəkili varidatı siyahısında həmçinin "Dimes-Qafqaz" firması da göstərilir. Bundan başqa, satış üzrə "Ramse", şirə istehsalı üzrə "Dimes" və bəzi məlumatlara görə, yumurta istehsalı ilə məşğul olan "Görədil" quşçuluq fabriki də Əsabil Qasımov aiddir.

Avropa İttifaqı rəsmisi Azərbaycanın milli geyimində...

Avropa İttifaqının Azərbaycan Nümayəndəliyinin kollektivi ilaxır çərşənbəni qeyd edib.

Lent.az-ın məlumatına görə, Avropa İttifaqının Azərbaycan Nümayəndəliyinin rəhbəri Malena Mard Azərbaycanın milli geyimində fotolar çəkilib.

Onun Azərbaycan milli adət-ənənələrinə verdiyi dəyər və hörmət dərin sayğıya layiqdir.

İkiqat Avropa çempionu məhkəmə qarşısında

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində narkotik vasitələrin dövriyyəsinə təqsirləndirilən Renad Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq iclası keçirilib. APA-nın xəbərinə görə, hakim Eldar İsmayılovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxsin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Məhkəmə baxışı martın 28-nə təyin edilib.

Qeyd edək ki, Renad Əliyev karatenin şotokan və vado ryu növləri üzrə ikiqat Avropa Çempionu, beynəlxalq dərəcəli hakim, Ümumdünya Şotokan Karate Federasiyasının Azərbaycan Nümayəndəsidir.

Renad Əliyev ötən il oktyabrın 18-də həbs olunub. Ona satış məqsədilə narkotik maddələri saxlamaq ittihamı irəli sürülüb.

Bu il Bakıda 44 minədək şagird I sifə qəbul olacaq

"İl ərzində məktəblərdə rus bölməsi ilə bağlı Bakı şəhərində müəyyən qədər çətinliklər yaranır. Son illərdə paytaxt məktəblərində rus bölməsi ilə bağlı kəskin artım və ya azalma müşahidə olunmayıb. Ona görə də güman etmirik ki, bununla bağlı ciddi problemlər yaşanacaq".

APA-nın xəbərinə görə, bunu Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin Ümumtəhsil sektorunun müdiri Lamiyə Şərəfxanova mətbuat konfransında deyib. Onun sözlərinə görə, cari tədris ilindən təhsil olunan ödənişsiz məktəbhazırlıq qruplarında rus bölməsi ilə bağlı müəyyən problemlər yaşanıb. Bakı şəhərinin tabeliyində 307 məktəbin olduğunu xatırladan sektor müdiri qeyd edib ki, onlardan 298-də I sifə qəbul həyata keçirilir: "Yalnız 261 məktəbdə ödənişsiz məktəbhazırlıq qrupu açılıb. Bu o deməkdir ki, rus bölməsi üzrə siniflərin sayı hazırlıq qruplarına nisbətən çoxdur. Nəticədə şagirdlər rus bölməsinə rahat şəkildə qəbul olunacaq".

Yayda müəllimlərin işə qəbulunun aparılacağını deyən sektor müdiri əlavə edib ki, eyni müəllimlər həm məktəbə hazırlığı, həm ibtidai sinfi tənzimləyir. Müəllimlərin yenidən işə qəbulu keçiriləcəyindən rus bölmələri ilə bağlı hansısa problemin yaşanacağı gözlənilmir.

Sektor müdiri vurğulayıb ki, cari tədris ilində 20 mindən yuxarı 5 yaşlı uşaq məktəbə hazırlığa cəlb edilib: "Növbəti tədris ilində mövcud sayın imkanlardan asılı olaraq, bir qədər də artırılması, məktəbhazırlığa cəlb ediləcək uşaqların sayının 65% müəyyənləşməsi nəzərdə tutulub. Yeniliyə əsasən, gələn tədris ilindən məktəbhazırlıq qruplarına qəbul elektron formada sistem vasitəsilə həyata keçiriləcək".

L. Şərəfxanova bu il Bakıda I sifə qəbul olacaq şagirdlərin sayını da açıqlayıb. Onun sözlərinə görə, ötən il Bakıda 44 min şagird qəbul edilib: "Son 3 ilin statistikasında kəskin artım və ya azalma müşahidə olunmadığına görə bu il 44 min civarında şagirdin qəbulu nəzərdə tutulur. Məktəblərin maddi-texniki sistemi və ya elektron sistem bu qəbulu həyata keçirməyə imkan verəcək".

"Qaçqınkom"un vəzifəli şəxsinin məhkəməsi başlayıb

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində dələduzluqda təqsirləndirilən Gülnarə Muxtarovanın cinayət işi üzrə məhkəmə istintaqı başlayıb.

APA-nın xəbərinə görə, hakim Fikrət Qəribovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə prokuror ittiham aktını elan edib.

G. Muxtarova ittihamla münasibət bildirərək, özünü təqsiri bildiyini deyib. Sonra zərərçəkmiş şəxslər ifadə verib.

Zərərçəkmiş Balakışi Behbudov bildirib ki, G. Muxtarovaya övladlarını mənzillə təmin etmək üçün pul verib: "Bu qadın 20 ildir ki, komitədə bizim işlərimizə baxıb. "Ümid" qəsəbəsində mənzillər vardı, siyahı tutmuşdular. Biz isə siyahıda yox idik. Bu qadın mənə dedi ki, hər iki oğlumun adına oradakı mənzillərdən ev verəcək. Buna görə hər bir oğlumun adına 4 min manat pul verdim. Bundan sonra isə bu qadın yoxa çıxdı. Mən istəyirəm ki, heç olmasa pulumuzun bir hissəsi qaytarılsın".

Digər zərərçəkmiş Kamal Qasımov isə Qubadlıdan məcburi köçkün olduğunu, Saray qəsəbəsində yaşadığını deyib. Onun sözlərinə görə, təqsirləndirilən şəxs hər zaman onlara yaxşı münasibət göstərmiş, arayıb və digər məsələlərini həll edib: "Kirayədə yaşayırdıq. Eşitdik ki, mənzil verilir. Biz də adımızı siyahıya saldırmaq üçün 4500 manat pul verdik. Bunun müqabilində bizə 3 otaqlı mənzil verilməli idi".

Zərərçəkmiş Yaqub Qarayev isə Laçın rayonundan məcburi köçkün olduğunu deyib və mənzil üçün təqsirləndirilən şəxsə 19 min manatdan çox pul verdiyini qeyd edib.

Proses martın 28-də davam etdiriləcək.

Rövşən Lənkəranskinin məzar daşı Bakıda hazırlanıb

Türkiyədə qətlə yetirilən kriminal avtoritet Rövşən Lənkəranskinin polkovnik qardaşı Namiq Camiyev yayılan şayiələr və onun qəbirüstü abidəsi ilə bağlı danışıb.

O bildirib ki, Rövşənin qəbirüstü abidəsi ilində qoyulacaq: "Bu işlə aqsaqqal dayım məşğuldur".

Sinə daşının xaricdə hazırlanması ilə bağlı yayılan xəbərlərə münasibət bildiren N.Camiyev deyib ki, bunlar tamamilə yanlış fikirlərdir: "Hansı ağılsız buradan gedib Hindistanda və ya Banqladəşdə qəbir daşı düzəldir? Rövşənin qəbirüstü abidəsi Bakıda hazırlanıb".

Mərhumun qardaşı Rövşənin ölməməsi ilə bağlı yayılan şayiələrlə bağlı bildirib ki, bunlar tamamilə cəfəng fikirlərdir: "Bu fikri səsləndirənlər yəqin öz ölümləri haqqında da belə danışırlar. Başqa nə deyə bilərlər?" (unikal.org)

Avropada qitəsinde yerləşən yeganə türk muxtariyyəti Qaqauziya (Rəsmi adı Qaqauz Muxtar Regional Torpağı) Moldovanın tərkibində olmasına baxmayaraq, qaqauzlar muxtar bölgə daxilində müstəqildirlər.

Xristian (pravoslav) türklər kimi tanınan qaqauzlar dil olaraq Azərbaycan və Türkiyə türkcəsinə ən yaxın ləhcədə danışan bir etnik qrupdur. 11-ci əsrdə Səlcuqlar dönməndə Avropaya yerləşən, Ukrayna, Moldova, Bolqarıstan, Makedoniya, Yunanıstan və Rumıniya kimi ölkələrə səpələnən qaqauzların bir qismi Mərkəzi Asiyada yaşayır. Qaqauzlar oğuz türkləridir və Qaqauz sözünün mənəsi da Oğuz türkü deməkdir.

Qeyd edək ki, MDB ərazisində 200 min nəfərə yaxın qaqauz yaşayır. Bunların 77 faizi və ya 152 min nəfəri Qaqauziyada, 32 min nəfəri Ukraynada, Odessa vilayətində, yerdə qalanları isə Rusiya və Qazaxıstan ərazilərində yaşayır. Ancaq Qaqauziya sakinlərinin bir çoxu iş və dolanışığı üçün Avropa və Rusiyaya mühacirət edib.

Qaqauzlar 1917-ci ilə qədər Rusiyanın tərkibində olub. Daha sonra Rumıniya ərazisinə daxil olan Qaqauziya 1944-cü ilə qədər Rumıniya torpağı olub. 1944-cü ildən bu günə qədər Moldovanın tərkibindədir. 1990-cı ildə SSRİ-də başlayan milliyyətçilik hərəkatı dalğasında qaqauzlar Qaqauz Muxtar Sovet Sosialist Respublikası elan edib. Ancaq bu qərar Moldova Ali Şurası tərəfindən rədd edilib. Daha sonra Qaqauz Respublikası elan olunsa da, Moldova hökuməti bölgəyə ordu və millətçi qüvvələri cəlb edib, yaranmış qarşıdurma Rusiyanın müdaxiləsi ilə dayandırılıb. 1991-ci il avqustun 27-də Moldova müstəqilliyini elan edib, bundan sonra qaqauzların da siyasi tələbləri davam edib və 1994-cü il 23 dekabrda Moldova parlamenti Qaqauziyaya "Qaqauz Yeri" adı altında xüsusi status verilməsi ilə bağlı qanun qəbul edib. Bu qanuna əsasən, Qaqauziya daxili müstəqillik əldə edib və Moldova qanunlarına zidd olmayan qanunlar qəbul etmək, daxili iqtisadi və sosial həyatı təşkil etmək haqqı alıb. Muxtar respublikada 3 dil-qaqauzca, moldovan və rus dilləri dövlət dilidir.

Türkiyədə Moldova-Türkiyə dostluq dərəcəsi fəaliyyət göstərir. Dərəcə 1999-cu ildə təsis olunub. Dərəcənin sədri Rafet Köksal Ankarada "Yeni Müsavat"ın əməkdaşına müsahibəsində deyib ki, bu gün iqtisadi imkanların zəifliyi, iş yerlərinin azlığı səbəbindən digər bölgələrdə olduğu kimi, Qaqauziyada da böyük köç

var. Bu bölgədə türk əhalinin qorunub saxlanması, inkişafı üçün lazımı addımlar atılmasa, tezliklə qaqauzların sayı azala və bölgədəki mövqelərini itirə bilərlər. Bu istiqamətdə ən böyük dəstəyi isə təbii ki, Türkiyə verə bilər. Türkiyənin Qaqauziya bölgəsinə yatırım qoyması, ərazidə iş

və imtina eləyiblər. Sonra başqa bir dövr başlayıb. İslama qədər atəşpərəstlik də var idi və biz atəşpərəstlikdən keçmişik. Amma İslam dinini daha mütərəqqi saydılar və keçdilər İslama. Lakin günün birində din millətin ayağında zəncirə, qolunda qandala döndəndə o zaman onu atıb keçir-

Biz onlardan imtina etməli deyilik: "Mən bilən Hindistanda yerli dinlərə bağlı olan türklər də var. Tatar türklərinin bir hissəsi xristiandirlər. Türkiyənin özündə son dövrlərə qədər xristian türklər də var idi. Xristian türklərin bir hissəsi dinə görə köçüb Yunanıstana, bir hissəsi isə şi-

Xristian türklərə münasibətdə

milli, yoxsa dini kimlik önəmli...

Sabir Rüstəmxanlı: "Millət əbədidir, dinlər keçicidir, dinlər dəyişilir, Allah qalır, amma Allaha ibadət, sitayişin yolları dəyişir"

Sabir Rüstəmxanlı

yerlərinin və infrastrukturun yenilənməsinə dəstəyi burada inkişafa səbəb ola bilər. Bunu muxtar respublikanın hazırkı rəhbərliyi də istəyir. Bir neçə dəfə Türkiyəyə səfərə gələn Qaqauziya prezidenti Türkiyə hökumətindən Qaqauziyaya dəstək olmağı istəyib.

Qeyd edək ki, qaqauzların İslam dininə sitayiş etməmələri bəzi insanlarda və türk dövlətlərində onlara laqəydan yanaşma hallarının meydana gəlməsi ilə müşayiət olunur. Bəziləri "onlar müsəlman deyil, deməli, bizlərdən biri deyil" şəklində yanaşırlar. Bəs əslində türk dövlətləri, türk xalqı xristian qaqauzlara necə yanaşmalıdırlar, onlara sahib çıxmalıdırlarmı?

Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin həmsədri, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədri Sabir Rüstəmxanlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, millətlər dindən öncə yaranıb, ona görə də qaqauz türklərinə də münasibətdə onların türk olması öncə gəlməlidir: "Tarixə nəzər yetirəndə görürük ki, türklər dünyanın bütün dinlərindən keçiblər. Ən qədim ibtidai dövrdəki dinlərdən, büdpərəstlikdən, monoazimədən, dadaizmədən, tanrıçılıqdan, yəhudi dinindən, xristianlıqdan keçib gəlib İslamda dayanıblar. Ona görə ki, o dinlər cəmiyyəti tam təmin eləməyib, cəmiyyətin yaşayış tərzinə uyğun gəlməyib

mali Qafqaza köçüblər. Dilləri, yaşayış tərzləri türkdür, amma dinləri pravoslav olduqları üçün özələrinə rum deyirlər. Bütün millətlərin içində müxtəlif dini meyillər var. Lakin bu, milləti ayırmaz. Ona görə də xristianlığı, din məsələsini ortaya atıb milləti parçalamaq qətiyyətinə olmaz. Qaqauzlarla da, karaimlərlə də, digər qeyri-İslam dininə sitayiş edən türk mənşəli xalqlarla sıx əlaqələr saxlanılmalıdır, əlaqələr gücləndirilməlidir. Bir qardaş kimi onlara sahib çıxmalıyıq. Xristian olmaları qaqauzları qətiyyətin bizdən uzaqlaşdırmayıb. Əksinə, xristian toplumun içində onlar öz mədəni varlıqlarını, adət-ənənələrini, dillərini daha möhkəm şəkildə qoruyub saxlayırlar. Onları heç vaxt unutmaq olmaz. Dini sitayişinə görə millətin varlığını dəyişmək olmaz. Gələcək dinlərin taleyinin necə olacağı deqiq bilinmir, amma millətlər yaşayacaq".

S.Rüstəmxanlı dedi ki, hazırda dünyada türklərin içində yəhudi dininə sitayiş edən türklər-karaim türkləri də var. Litvada yaşayırlar.

Etibar SEYİDAĞA

Bayramı günlərində banklar gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (Palata) istehlakçıların Novruz bayramı ərəfəsində və bayram günlərində bank xidmətlərinə rahat çıxışının təmin edilməsi istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirməkdə davam edir. Palatadan "APA-Economics"ə verilən xəbərə görə, Palatanın tövsiyəsi ilə Novruz bayramı ilə əlaqədar olaraq 9 qeyri-iş günlərində 30-a yaxın bankın 100-dən çox filial və şöbəsi gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq.

Novruz bayramı ilə əlaqədar olaraq, ölkəmizə əhəmiyyətli turist axınının olacağını nəzərə alaraq onların valyuta mübadiləsi əməliyyatlarını rahat həyata keçirə bilmələri üçün Palata paytaxtda və əsas turizm bölgələrində yerləşən bankların filial və şöbələrinə gücləndirilmiş iş rejimində çalışmağı tövsiyə edib.

Belə ki, 7 bankın Bakı və Qəbələdə yerləşən 16 filial və şöbəsi 24/7 rejimində fəaliyyət göstərəcək. Bundan əlavə, bankların Sumqayıt, Xirdalan, Gəncə, Lənkəran, Astara, Şəki, Xaçmaz və Naxçıvan şəhərlərində yerləşən filial və şöbələri müştərilərə xidmət göstərəcək. Bəzi turizm və ticarət obyektlərində valyuta mübadiləsi avtomatları quraşdırılıb.

Həmçinin xüsusi broşur dərc edilərək Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi ilə birlikdə turizm şirkətlərinə və mehmanxanalara paylanılacaq. O cümlədən bayram günlərində Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının işçi heyətindən ibarət xüsusi monitoring qrupu fəaliyyət göstərəcək.

Təhsil Nazirliyi növbəti "Novruz mühazirəsi" keçirdi

Martın 14-də Muğam klubunda növbəti "Novruz mühazirəsi" keçirilib. Budəfəki görüşdə Bakı Dövlət Universitetinin professoru Şirməmməd Hüseynovun "Üzeyir Hacıbəyli fenomeni" mühazirəsi dinlənilib.

Tədbirdə millət vəkili, media rəhbərləri, tanınmış yazarlar, ictimaiyyət nümayəndələri, tələbələr iştirak edib.

Professor Şirməmməd Hüseynov mühazirəsində Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı, milli operanın banisi, publisist Üzeyir Hacıbəylinin yaradıcılığına nəzər salıb, onun Azərbaycan mədəniyyətinə verdiyi töhfədən danışmış.

Şirməmməd Hüseynov bildirib ki, Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyəti tarixində böyük izlər qoymuş Üzeyir Hacıbəyli alim, mütəfəkkir - filosof, maarifçi, ensiklopedik zəka sahibi kimi mədəniyyət tariximizdə özünəməxsus yer tutub və onun yeganə əməli doğma xalqına sədaqətlə xidmət etmək olub.

Professor onu da qeyd edib ki, Üzeyir Hacıbəylinin musiqi mədəniyyəti, musiqişünaslıq elmi, ədəbi-publisistik fəaliyyətinə dair çoxsaylı araşdırmalar aparılıb, dövlətin himayəsi ilə ardıcıl olaraq ölkə və beynəlxalq (UNESCO) səviyyədə yubileyləri keçirilib, 2010-cu il "Üzeyir Hacıbəyli ili" elan olunub, haqqında çoxsaylı kitablar, elmi, elmi-kütləvi məqalələr çap edilib.

Şirməmmədov Hüseynovun sözlərinə görə, Üzeyir Hacıbəylini tarix özü yetişdirdi. O, həmin dövrdə Azərbaycanın milli azadlıq hərəkatının proqramını yazan şəxsiyyətlərdən biri idi.

Ü.Hacıbəylinin həyatının müxtəlif dövrlərindən danışan mühazirəçi onun həm çar Rusiyası dövründə, həm cümhuriyyət dövründə, həm də sovet hakimiyyəti dövründə yaşadığını bildirib və hər üç dövrün dərinəndən araşdırılmasının, nəşr edilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Qeyd edək ki, "Novruz mühazirələri"nin keçirilməsinin əsas məqsədi təhsil və elmin bu və ya digər sahələrinə dair mövzuların gündəmə gətirilməsi və populyar dildə təqdim olunmasıdır.

Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar müəllifindir

Uşaqlarımız üçün təhlükə - missioner internet oyunları

Elşad MƏMMƏDLİ
elshad1978@mail.ru

Müasir dövrimizdə iş yerimizi, evimizi, mobil telefonumuzu internetsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Təbii ki, bu texnologiyanın əvəzi yoxdur; həyatımızı, fəaliyyətimizi, koordinasiyanı asanlaşdırır, məlumat almaq, maariflənmək imkanlarımızı maksimuma çatdırır.

Lakin internetlə evlərimizə elə bəlalər girir ki, bunun qarşısında hazırda çoxlarımız acizik. Söhbət internetlə yayılan, xüsusən peşəkarlıqla, cəlbəedici təhlükəli və uşaqların psixikasını pozmaq üçün nəzərdə tutulan missioner oyunlardan gedir.

Yeniyyətlərimiz bu oyunlara ifrat dərəcədə aludə olurlar. İlk baxışda həmin oyunlar əyləncə xarakterlidir. Reklam olmasın deyərək bu oyunların adlarını yazmıram; əgər müvafiq strukturlar maraqlansa, 5 dəqiqəyə onları özləri müəyyən edə biləcəklər...

Məsələnin birinci narahatedici cəhəti bu kimi oyunların qan-qada saçması, qorxu, həyəcan, stress yaşatmasıdır. Uşaq virtual oyunda manyakcasına "qətlər törədir", çünki qayda belə tərtib olunub. Vəhşi darvanışlar, zorakılıqlar bu oyunların əsas prioritetidir. Təxminən yarım saat "iqra" oynayanlardan sonra uşağa diqqət edin; əsəbi, gərgin olur, bərk həyəcandan rəngi avazıyır, ağrıyır.

Və ən dəhşətli - əksər oyunlarda yeniyyətlərə intihar aşılını! Oyun "qəhrəmanı" özünü öldürür.

İkinci narahatlıq doğuran məsələ internet vasitəsilə şəbəkə oyunlarının istifadəçilərinin bildiriş bölmələrində yarışdığı, uduzduğu digər oyunçu arasında söyüş "yarışı" getməsidir.

Bir neçə gün öncə evdə planşetdə virtual tank sürən yeniyyətə övladımın rənginin birdən dəyişdiyini, cihazı hövlənk kənara qoyduğunu müşahidə etdim. Hiss etdim ki, anıdan gərginləşib. Soruşdum, nə oldu, planşet yandı? Dedi, yox. Dile tutdum və məlum oldu ki, yarışdığı adamı udub və o da çox ağır bir sözlə "cavab verib". Bunadək həmin oyunlarda belə bir qayda olduğunu bilmirdim. Araşdırdım ki, həmin oyunu oynayanların heç də hamısı yeniyyətlər deyil; böyük, gənclərdir daha çox təbiişizlik edənlər!

Nəticə isə odur ki, biz tez-tez krim-xəbərlərdə internetdə bir-birinə söydüklərinə görə görüşüb dava edən, bıçaqlaşan yeniyyətə, gənclərlə bağlı məlumatlara rast gəlirik.

Əlbəttə, uşağa internet oyunlarını qadağan etmək olar. Amma bu, çıxış yolu deyil axı. Uşağı internetdən tamamilə uzaq tutmaq onun intellektual inkişafını əngəlləməkdir, məlumat bazasını əlindən almaqdır. Kompüterdə oturanda isə mütləq bir əyləncəli oyuna 10-15 dəqiqəlik də olsa baxmağa can atacaq. Uşağı qarabaqara izləmək də prinsip etibarını ilə düzgün və normal deyil. Yeniyyətməyə isə virtual məkanda nəyin düz, nəyin əyri olduğunu başa salmaq olduqca mürəkkəb bir prosesdir.

Xülasə, bu sahədə vəziyyət çox kırıkdir; problem düşün-düyümüzədən də çətindir.

Elə bu yazını hazırladığım ərəfədə Milli Məclisin deputatı Sevinc Fətəliyevanın da bu kontekstdə maraqlı açıqlamasına rast gəldim.

S.Fətəliyeva bildirib ki, bəzi saytlarda cəmiyyətimiz, xüsusilə uşaqlar üçün zərərli olan informasiyalara geniş yer verirlər: "Bu gün uşaqların intihar hallarının sayı artır. Təbii ki, burada mediada yayılan müəyyən məlumatlar, informasiyalar da öz təsirini göstərir".

Millət vəkili oyunların xüsusi təhlükə yaratdığını deyib. O bildirib ki, hazırda populyar olan oyunlar uşaqların psixologiyasına mənfi təsir edir, son həddə intiharla nəticələnir: "Bu oyun ölkəmizdə də yayılır. Hesab edirəm ki, belə halların qarşısı alınmalıdır. Bu məsələlər qanunla tənzimlənməlidir".

Millət vəkili ilə tamamilə razıyam və təşəkkürlər ki, Milli Məclis üzvü bu məsələnin peşinə düşüb, həyəcan təbili çalıb.

Əlbəttə, bu məsələləri tənzimləmək çox da asan iş deyil. Amma bir sıra Avropa ölkələrinin təcrübəsi var. Məsələn, bildiyim qədər Norveçdə ölkənin rəsmi lisenziyasını almayan heç bir şəbəkə və fərdi oyunlar internetdə yayımlana bilmir, yeni oyunlar internet provayderləri tərəfindən bloklanır. Oxşar qaydalar əksər Avropa ölkələrində də var.

Uşaqlarımız, gələcəyimiz naminə bu əziyyətə qatlaşmağa əlbəttə ki, dəyər.

Heç şübhəsiz ki, bu missioner oyunların yayılmasında maraqlı olan qüvvələr var. Məhz yeniyyətlərin hədəf seçilməsi isə cəmiyyətimizdəki gərginliyi, aqressiyanı daha da artıracaq. Məqsəd də elə budur...

Təbii, uşaqları internetdəki zərərli verdişlərdən, missioner oyunların təsirinə düşməkdən valideynlər özləri də qorunmalıdır, əsas məsuliyyət onlarındır. Amma valideyn uşağı ayağına bağlayıb özü ilə gəzdirməsi də deyil axı. Bunun bir qanuni yolu tapılmalıdır. Çox sadə bir üsul isə rəsmən lisenziyalasdırılmayan şəbəkə və fərdi oyunların Azərbaycanda internetlə yayımına blok qoymaqdır. Mütəxəssislər deyir ki, istək və arzu olsa, bunu etmək mümkündür.

Hazırda bir sıra keçmiş siyasi məhbuslar var ki, onlara tətbiiq edilən ölkədən çıxışları ilə bağlı qadağalar hələ də aradan qaldırılmayıb. Doğrudur, üzərlərindən bu qadağa götürülən şəxslər də var.

araşdırmaçı jurnalist Xədicə İsmayıl, Hüquq Maarifçiliyi Cəmiyyətinin sədri İntiqam Əliyev, REAL-ın icraçı katibi Natiq Cəfəri kimi şəxslərin üzərində bu məhdudiyyətlər var. İ.Əliyevə beynəlxalq tədbirdə iştirak etmək üçün məhkəmə qərarı ilə müvəqqəti çıxışına icazə verilsə də, ölkəyə qayıtdıqdan sonra onun üzərindəki bu qadağa tam

ciddi problemlərlə üzləşdiyini bildirdi: "Bəli, həbsdən çıxandan sonra ilk dəfə ölkədən çıxmaq istəyəndə mənim üçün ciddi problemlər yaranırdı. Lakin ondan sonra problem qaydasına düşüb, elə bir problemim yoxdur. Ölkədən sərbəst kənara çıxa bilərəm".

Ötən ilin martındakı əfvlə azadlığa çıxan REAL-ın İdarə Heyətinin üzvü, hüquq müdafi-

ola bilərəm, nə də seçkilərdə iştirak edə bilərəm. Əfvlə azadlığa çıxdığım zaman, əgər ölkədən çıxışına qadağa yoxdursa, çıxıb qayıda bilirsən".

Seçkilərin Monitorinqi və Demokratiyanın Tədrisi Mərkəzinin rəhbəri, bir il öncəki əfvlə azad olunan Anar Məmmədli çıxış məhdudiyyətinin olmadığını bildirdi: "Əfvlə çıxanlara bu, şə-

Keçmiş siyasi məhbuslardan kimlər ölkəni tərk edə bilər, kimlər yox...

Tofiq Yaqublu:
"Kənara çıxı bilərəm"

Əsasən ötən ilin bu vaxtlarından etibarən yaya qədər əfv və məhkəmə qərarları ilə azad olunan şəxslərin üzərində qadağalar var. Onlardan hüquq müdafiəçisi Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunusun, eləcə də jurnalist Rauf Mirqədirova ölkəni tərk etmələrinə icazə verilib və hazırda Azərbaycana qayıtmaq fikrində deyildir. Amma

Rəsul Cəfərov:
"Məhkumluq üzərimdə qaldığından..."

olaraq aradan qaldırılmayıb. Hazırda o, məhkəmə qərarı olmadan ölkəni tərk edə bilməz. Həbs edilməsələr də, bu məhdudiyyətlə üzləşən tanınmışlar da var. REAL-ın İdarə Heyətinin üzvü Azər Qasımlı, vəkil Əsəbəli Mustafayev bu qəbiləndir.

Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqublu azad olunduqdan sonra ilk dəfə ölkədən çıxanda

Anar Məmmədli:
"Şərti azadlığa çıxanlara bu qadağa var"

əçisi Rəsul Cəfərov ölkədən çıxış qadağası olmadığını söylədi: "Əfvlə azadlığa çıxan hər kəs ölkədən çıxı bilər, o cümlədən mən də. Sadəcə, ölkədən çıxıb geri qayıtdığımız zaman xüsusi prosedür qaydasında yoxlamaya, sorğu-suala məruz qalırıq. Bundan əlavə, məhkumluq üzərimdə qaldığından nə Vəkillər Kollegiyasına üzv

Hilal Məmmədov:
"Kənara çıxmamışam"

mil olunmur. Amma şərti azadlığa çıxanlara bu qadağa var".

"Tolışi sado" qəzetinin baş redaktoru Hilal Məmmədov azadlıqda olduğu bir il ərzində ölkədən çıxmadığını qeyd etdi: "Hələ ki ölkədən kənara çıxmamışam. Güman edirəm ki, heç bir məhdudiyyət yoxdur, belə ki, buna heç bir əsas da görmürəm".

□ Cavanshir ABBASLI

Azərbaycan XİN-dən Sərkisyanın "məqaləsinə" reaksiya

"Onun beynəlxalq ictimaiyyətin adından danışmağa hüquqi və mənəvi əsası yoxdur"

Ermenistan prezidenti Serj Sərkisyanın "İzvestiya" qəzetində dərc olunmuş "Təhlükəsizlik və davamlı demokratik inkişaf" məqaləsinin "Müharibə, hərbi diktatura və sosial-iqtisadi tənəzzül" adlandırılması daha doğru olardı. İndiki Ermənistan rəhbərliyinin siyasəti və müharibə avontürası nəticəsində Ermənistan hazırda təcrid vəziyyətində, siyasi, sosial-iqtisadi və demoqrafik baxımdan böhran şəraitində olan dövlətdir.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev məqaləni şərh edərkən deyib.

XİN rəsmisi bildirib ki, Ermənistan rəhbərliyindən fərqli olaraq, real statistik rəqəmlər və beynəlxalq təsisatların hesabatları ölkədəki acınacaqlı vəziyyəti aydın şəkildə təsvir edir: "Son 8 ildə, elə Sərkisyanın prezidentliyi

dövründə Ermənistanın xarici borcu 300 faizdən yuxarı artıb və ümumi daxili məhsulun 50 faizindən artığını təşkil edir. Xarici borcun real gəlirləri üstələməsi Ermənistanın tam defolta yaxınlaşmasının göstəricisidir. Beynəlxalq maliyyə təşkilatları bununla əlaqədar öz narahatlığını dəfələrlə ifadə edib. Ölkədə yoxsulluq 32 faiz göstərilisə də, realıqda bu rəqəm 50 faizdən artıqdır".

H.Hacıyev qeyd edib ki, xaricdən alınan borcun müqabilində ölkədə davamlı inkişaf üçün təsəvvürə əsaslıdır: "Populist xarakterli sözlərdən fərqli olaraq, mövcud iqtisadi durum və iqtisadiyyatın potensial artım tendensiyası Ermənistan üçün heç bir nikbin perspektiv vəd etmir. Eyni tərzdə Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən Ermənistan-Azərbay-

can, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar məsələlər təhrif olunur. Münaqişənin həlli ilə əlaqədar beynəlxalq sənədlər və beynəlxalq ictimaiyyət bir şey deyir, Ermənistan rəhbərliyi tamamilə başqa şeydən danışır. İşğal, təcavüz və qanlı etnik təmizləmə törətmiş dövlətin başqısının beynəlxalq ictimaiyyət və ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin adından danışmağa heç bir siyasi, hüquqi və mənəvi əsası yoxdur. Əgər həqiqətən Ermənistan beynəlxalq ictimaiyyətin iradəsinə uyğun olaraq münaqişənin həllində maraqlıdırsa, onda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin tələblərinə əsasən işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən öz qoşunlarının dərhal, qeyd-şərtsiz və tam çıxarılmasını təmin etməlidir. Nəticə etibarilə münaqişənin fundamental əsası nişgün olub hərbi işğal faktı aradan qaldırılmalı və ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin qəbul edilməz və qeyri-davamlı hesab etdikləri status-kvo dəyişdirilməlidir. Amma realıqda bunun tamamilə əksini görürük. Ermənistan münaqişənin həlli üçün substansiv danışıqlara imkan verməyib, hərbi və siyasi təxribatlarını davam etdirir və hər vaxt işğala əsaslanan mövcud status-kvonu saxlamağa çalışır. Ermənistan rəhbərliyi erməni xalqını və beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmaq əvəzinə münaqişənin real həlli üçün çalışması və düzgün siyasi iradə nümayiş etdirməsi daha faydalı olardı".

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Fransaya səfəri davam edir. Dövlət başçısı səfərin ilk günündə bir sıra mühüm görüşlər keçirib və mühüm açıqlamalarla çıxış edib.

Parisdə Fransa Şirkətlər Hərəkatının (MEDEF) biznes şurasının üzvləri ilə görüşdə Fransa Şirkətlər Hərəkatının vitse-prezidenti xanım Mari-Anj Debon Azərbaycan prezidentini salamlayıb, belə tədbirlərin Azərbaycanla Fransa şirkətləri arasında əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynadığını bildirib. O, bu görüşdə onlarla şirkətin nümayəndələrinin təmsil olunduğunu vurğulayıb, tədbirin səmərəli keçəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Azərbaycan prezidenti ölkəmizin iqtisadi durumu ilə yanaşı, işğalçı Ermənistan, onun rəhbərliyi barədə də tutarlı fikirlər səsləndirib. Rəsmi məlumatda görə, prezident İlham Əliyev çıxışında bildirib ki, bu, onun Fransanın biznes ictimaiyyəti ilə artıq doqquzuncu görüşüdür. "Fransaya səfərimdən öncə əldə etdiyim məlumata görə, 50-dən çox fransız şirkəti Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərir. İqtisadiyyatımıza yatırılan investisiyaların həcmi 2 milyard dollardan çoxdur. Bu sərmayələr əsasən enerji sektoruna qoyulmuşdur, lakin qeyri-neft sektoruna da bəzi sərmayələr yatırılır. Bu işə hazırkı mərhələdə bizim üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir" - deyərək, dövlət başçısı əlavə edib. **Prezident deyib ki, Azərbaycanın hökumət qurumları və fransız şirkətləri tərəfindən imzalanmış müqavilələrin dəyəri 2 milyard dollara yaxındır:** "Beləliklə, bu, ilk növbədə ölkəmizin potensialını nümayiş etdirir, bu, fransız biznes dairələrinin Azərbaycandakı fəaliyyətə marağının göstəricisidir. Eyni zamanda bu, Azərbaycanda yerli və əcnəbi biznes qruplarına iş görmək, sərmayə yatırmaq və yaxşı podratçı olmaq üçün çox əlverişli şəraitin yaradıldığına dələlət edir. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən fransız şirkətləri bizə iqtisadiyyatımızın müxtəlif sektorlarını inkişaf etdirməyə kömək göstəriblər. Ölkəmizin ənənəvi sayılan neft və qaz sektorunda bizim çox güclü əlaqələrimiz var. İcra edilməkdə olan layihələr qarşılıqlı faydalara gətirib çıxarır".

Ölkə başçısı deyib ki, kənd təsərrüfatı sahəsində yaxşı perspektivlər var: "Şadam ki, ötən bir neçə il ərzində iqtisadiyyatımızın bu sektoru da çevik inkişaf etməyə başlamışdır və bu, həmçinin fransız şirkətlərinin iştirakı ilə baş vermişdir. Xüsusilə üzüm bağlarımızın inkişafını qeyd etmək istəyirəm. Kənd təsərrüfatında məhsuldarlığı artırmaq məqsədilə iqlim şəraitimizdən maksimum dərəcədə istifadə olunmuşdur". **Prezident deyib ki, təhsil sahəsində də yaxşı əməkdaşlıq mövcuddur:** "Artıq üç ildir ki, fəaliyyət göstərən Fransız Liseyi bu əməkdaşlığın yaxşı nümunəsidir. Bundan sonra isə biz Fransız-Azərbaycan Universitetinin açılışını etdik. Bu, nəinki təkcə bizim təhsil potensialımızı gücləndirir, eyni zamanda həmin təhsil ocaqlarında təhsil alan uşaqlar və gənc nəsil artıq bir sözlə, bu iki ölkənin ictimai səfirlərinə çevrilir. Çünki onların həyatı Fransa ilə əməkdaşlığa bağlı olacaqdır".

Ölkə başçısı Ermənistanın işğalçılıq siyasətindən də bəhs

Prezidenti İlham Əliyev

Parisdə mühüm mesajlar verdi

Dövlət başçısı işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarında fəaliyyət göstərən Fransa şirkətlərinə xəbərdarlıq etdi

"Ermənistan prezidenti fransız şirkətlərinə nağil danışmaq əvəzinə, yaxşı olardı ki, diqqəti əhalisinin yarısından çoxu gələcək üçün heç bir perspektivi olmayan, yoxsulluq həddindən də aşağı yaşayan ölkədəki dəhşətli iqtisadi vəziyyətə cəmləsin"

edib və Parisə müəyyən mesajlar verib: "Mən münafiqə barədə danışarkən Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində, Dağlıq Qarabağ və ətraf ərazilərdə Avropadan, həmçinin təəssüf ki, Fransadan olan bəzi şirkətlərin fəaliyyəti ilə bağlı müəyyən narahatlığımı ifadə etməyə istədim. Çünki təkcə Dağlıq Qarabağ deyil, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayon da işğal altındadır. Bəzi şirkətlər bu ərazilərdə qanunsuz fəaliyyət göstərir ki, bu da qəbul edilməzdir. Bu, beynəlxalq hüquq, bizim qanunvericiliyimizi pozur və Azərbaycan bu məsələni beynəlxalq müstəvidə qaldırmaq üçün ciddi addımlar atır, həmçinin beynəlxalq məhkəmə institutlarına müraciət edir. Ona görə də mən bu narahatlığı ifadə etmək və torpaqlarımızda qanunsuz fəaliyyət göstərən şirkətləri bu fəaliyyətdən çəkinməyə çağırmaq istədim. Bu fəaliyyət çoxlu gəlir gətirməyəcək, lakin çoxlu çətinliklər yarada bilər. Bu, ölkələrimiz arasındakı çox yaxşı, dost münasibətlərə uyğun deyil. Mən başa düşürəm ki, bu şirkətlər bunu öz riskləri hesabına edirlər, lakin mənim borcum, sadəcə, onlara bundan çəkinməklə bağlı xəbərdarlıq etməkdir". **Dövlət başçısı ardınca deyib:** "Ermənistan-Azərbaycan münafiqəsi ilə bağlı sözümlün yekununda,

həmçinin bildirmək istədim ki, bir neçə gün əvvəl Ermənistan prezidentinin MEDEF-də çıxış edərkən investitorları öz ölkəsinə investisiya yatırmağa inandırmaq əvəzinə, tamamilə əsassız iddialarla Azərbaycanı, onun iqtisadiyyatını nüfuzdan salmağa çalışdığını mənə deyəndə təəcübləndim. O, innovasiyalar barədə danışdı, deyirdi ki, Ermənistan innovasiyalar ölkəsidir. Açıq deyim, biz Azərbaycanda buna güldürdük, çünki çox məşhur bir deyim var - eger bu qədər ağıllı sənə, niyə bu qədər kasıbsan. Ermənistanın təbii ehtiyatlarına malik olmaması faktı o demək deyil ki, xalq bundan əziyyət çəkməlidir. Fransa da daxil olmaqla, dünyanın əksər inkişaf etmiş ölkələrinin təbii ehtiyatları yoxdur. Lakin onlar düzgün idarəçilik, şəffaflıq, etibarlılıq, standartlar, təhsil, bilik və innovasiya sayəsində öz ölkələrini inkişaf etdirdilər. Ona görə də Ermənistan prezidentini fransız şirkətlərinə nağil danışmaq əvəzinə, yaxşı olardı ki, diqqəti əhalisinin yarısından çoxu gələcək üçün heç bir perspektivi olmayan, yoxsulluq həddindən də aşağı yaşayan ölkədəki dəhşətli iqtisadi vəziyyətə cəmləsin. Onların rəsmi statistikasına görə, hər il Ermənistanı 60 min insan tərk edir, bizdə olan məlumata görə isə bu rəqəm 100 minə ya-

xındır. Eger bu ölkə belə yaxşı və cəlbədiç olsaydı, ola bilsin ki, insanlar qalmaqı tərk etməkdən üstün tutardı".

Azərbaycana gəlincə, prezident deyib: "Əlbəttə, bizim çətinliklərimiz, problemlərimiz var. Biz hələ də islahatların həyata keçirilməsi prosesindəyik. Lakin mən xüsusilə neftdən əldə olunan gəlirlərimizin 3-4 dəfə aşağı düşməsinə nəzər alaraq, Azərbaycanın neft istehsal edən ölkələr arasında ən yaxşı göstəricilərdən birinə malik olduğunu göstərmək üçün bəzi rəqəmləri diqqətinizə çatdırmaq istədim. Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycan iqtisadiyyatını rəqabət qabiliyyətiyə görə dünyada 37-ci yere layiq görüb. Bu, çox yaxşı reytingdir. Beləliklə, biz dünyanın 40 ən rəqabətədavamlı ölkəsi sırasındayıq. Bu, ən son reytingdir. Bu reyting bizə neftin qiyməti yüksək olanda verilməyib. Davosun başqa bir reytingində Azərbaycan inkişaf etməkdə olan ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə 1-ci və 2-ci yerləri paylaşır. Bizim xarici borcumuz çox aşağıdır, bu, ümumi daxili məhsulumuzun 20 faizinə bərabərdir. Bizim konvertasiya oluna bilən valyuta ehtiyatlarımız xarici borcumuzdan beş dəfədən də çoxdur. Başqa sözlə, eger istəsək, biz xarici borcu-

muzu bir neçə aya ödəyə bilərik və xarici borcumuz sıfır olar. Biz işsizliyi 5 faizə, yoxsulluğu isə 6

sənəyə, maliyyə-bank sistemi, şəhər infrastrukturunu layihələri, kənd təsərrüfatı, irriqasiya sistemi, turizm, mehmanxana sənəyəsi, bərpaolunan enerji və digər sahələrdə Azərbaycan ilə çox uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilib və bu sahədə əlaqələrin inkişafına dair interaktiv fikir mübadiləsi aparılıb. Prezident İlham Əliyev bu sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı suallara ətraflı cavab verib.

Sonda "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə "Thales Air Systems SA" şirkəti arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

□ E.PASASOY

Bu gün Bakıda AŞ PA-nın komitə iclası keçiriləcək

Bakıda Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Miqrasiya, Qaçqın və Məcburi Köçkünlər üzrə Komitəsinin iclası keçiriləcək. APA-nın AŞ PA-nın saytına istinadən verdiyi məlumata görə, iclasda iştirak etmək üçün AŞ PA Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçisi Sezar Florin Preda da Azərbaycana gələcək.

Milli Məclisdə keçiriləcək iclasın açılış mərasimində komitənin sədri, Milli Məclisin deputatı Sahibə Qafarova və Azərbaycanın AŞ PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov çıxış edəcək.

Daha sonra xarici işlər naziri Elmar Məmmədov, təhsil naziri Mikayıl Cəbbarov, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova, Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Fəridun Nəbiyev, Avropa Şurasının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Draqana Filipoviç, Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Malena Mard və BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının nümayəndəsi Furio de Angelisin iştirakı ilə müzakirələr nəzərdə tutulur.

İştirakçılar daha sonra Müşviqabad qəsəbəsində qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün salınmış yaşayış qəsəbəsinə baş çəkəcək, Qaçqın və Məcburi Köçkünlər İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbəri Əli Həsənovla görüşəcəklər.

Iclas martın 16-da da davam etdiriləcək, müxtəlif məruzəçilərin hesabatları dinlənəcək.

Qarabağ əlili general-leytenantdan işini tələb edir

Zakir Hüseyinov: "Əgər ştat ixtisar olunursa, həmin yerə necə işçi götürülə bilər?"

"Mənim işə bərpa olunmağla əlaqədar dəfələrlə aidiyyəti üzrə general-leytenant Arzu Rəhimova müraciət etmişəm. Lakin mənim işə bərpa olunmağım bu günə kimi müsbət həll olunmur" - 2-ci qrup Qarabağ müharibəsi əlili, polkovnik-leytenant Zakir Hüseyinov belə deyir. Bildirir ki, Səfərbərlik və Hərbi Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin (SHÇDX) rəisi Arzu Rəhimov onu işə qaytarana qədər mübarizə aparacaq: "Mən hər an dövlətə, dövlətçiliyə, respublikanın suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün qorunmasına sadıq olmuşam.

Vətənim yolunda canımı vermişəm və hər an verməyə də hazırım. General leytenant Arzu Rəhimov bu vəzifəyə təyin olunduqdan sonra ştat ixtisarı adı ilə mənim kimi neçə-neçə illər bu sahədə işləmiş və iş təcrübəsi olan xeyli sayda işçiləri işdən çıxardı. İşdən çıxarılan işçilərin yerinə isə başqa işçi götürdü. Əgər ştat ixtisarı olunursa, həmin yerə necə işçi götürülə bilər? Hazırda SHÇDX-nin idarə, şöbə, bölmələrində çoxlu sayda boş işçi yerləri vardır. Mənim işə bərpa olunmağla əlaqədar dəfələrlə aidiyyəti üzrə general-leytenant Arzu Rəhimova müraciət etmişəm. Lakin mənim işə bərpa olunmağım bu günə kimi müsbət həll olunmur".

Z.Hüseyinov A.Rəhimovu qohumbazlıqda ittiham edib: "General-leytenant Arzu Rəhimov ətrafına öz qohumlarını və ona yaxın olan ehtiyatda və ya istifadə olunan zabitləri işə götürür. Mənim müraciətimə isə cavab verir ki, sən təqaüd alırsan və "Hərbi vətənpərvərlik və mütəxəssis hazırlığı" üzrə MMC-nin Xətai rayon filialında mühəndis-mexanik işləyir, 143 manat maaş alırsan. Sual olunur - bəs ehtiyatda və istifadə olunan zabitləri işə götürür, hətta onlara rütbə də verirsiniz. Onlar təqaüd almırlar?"

Mənim yaşlı valideynlərim Ermənistanla sərhəd kənddə yaşayırlar. Onlar daimi düşmən tərəfindən atılan atəşlərə məruz olurlar. Mənim yaşlı valideynlərimin sərhəd kənddə yaşamaqlarını, ağır ailə vəziyyətimin olmasını, himayəmdə azyaşlı övladımın olmasını, II qrup Qarabağ əlili olmağım haqda Arzu Rəhimova yazılı müraciətlər etmişəm. Lakin bu günə kimi məsələ müsbət həll olunmur".

Z.Hüseyinov bildirir ki, mətbuat konfransı keçirib baş verənlərə bağlı ictimaiyyətə ətraflı bilgiler verəcək, üzvləşdiyi qanunsuzluqlar və hazırda xidmətdə olan təqaüdcülərin xidmət rəisi ilə qohumluq əlaqələri haqda arayışlar təqdim edəcək.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Hərbi xidmət dövründə vərəmə tutulmuş gənc yardım istəyir

"Eldəniz Əsgərov ölüm ayağındadır, müraciətlərimizə isə baxan yoxdur"

33 yaşlı Şəmkir rayonunun Seyfəli kənd sakini Eldəniz Əsgərovun yaxın qohumları "Yeni Müsavat"ın redaksiyasına gələrək yardım istəyib. Qohumların dediyinə görə 1984-cü il təvəllüdü Eldəniz Əsgərov 2002-ci ildə hərbi xidmətə gedib. Lakin hərbi xidməti dövründə sağlamlığında

ciddi problemlər yaranıb və o, 2003-cü ilin may ayında tərxis olunub: "Hərbi xidmət dövründə Eldəniz ağır vərəmə xəstəliyinə tutulub. İllərdir ki, bu xəstəlikdən əziyyət çəkir. Hazırda Bakı şəhərinin Buzovna qəsəbəsində yerləşən vərəmə dispanserində ağır durumdadır, ciyərinin bir payı ümumiyyətlə sıradan çıxıb. Vəziyyəti ağır olduğu üçün xəstəxanada müalicə alır. Xəstəlik keçici olduğundan yaxınları da tez-tez onunla görüşə bilmir... Eldəniz uşaqlıqdan atasını itirib, hazırda onun bir anası və bacısı var. Atasının durumu pisdür, onun müalicəsi üçün maddi imkanları yoxdur. Eldəniz yalnız sırası əlil kimi ayda 55 manat pensiya alır. Halbuki hərbi xidmətdə sağlamlığını itirdiyi üçün ona hərbi qulluq sığortası düşür. Həmin sığorta üçün 3 il ərzində aidiyyəti qurumlara müraciət etmək lazımdır. Biz isə bu barədə gec məlumat bildik və buna görə Eldəniz həmin sığorta pulundan da məhrumdur".

Qohumunun dediyinə görə, məsələ ilə bağlı müvafiq qurumlara müraciət etsələr də, nəticə olmayıb: "Bizə dedilər ki, gecikmisiz. Kənd yerində bir qədər savadsızlıq olduğundan bu haqda məlumatımız yox idi. Aidiyyəti qurumlardan nə qədər xahiş etsək də, onlar bizə yardım göstərmək istəmədilər, dedilər ki, "gecikmisiz, vəssalam!" Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyinə də müraciət etdik ki, bəlkə ona 1-ci qrup əlillik statusu verilsin, bununla da heç olmasa ayda 100 manat pensiya ala bilərdi. Lakin heç bir nəticə olmadı.

Eldəniz çox ağır durumdadır. Bilmirik, onun nə qədər ömrü qalıb. Həddindən artıq arıqlayıb, ağızda diş qalmayıb. Biz qohumlar bacardığımız qədər yardım etməyə çalışırıq, lakin yetmir. Qəzetiniz vasitəsilə müvafiq qurumlardan xahiş edirik, bu məsələdə bizə köməklik göstərsin".

Məsələ ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyi ilə əlaqə saxladığımız Qurumun mətbuat xidmətinin rəhbəri Elman Babayev məsələyə bu cür mövqə bildirdi: "Hərbi qulluqçuların dövlət icbari sığortası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə və bu Qanunun tətbiqi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 iyul 1997-ci il tarixli 620 nömrəli Fərnəminə əsasən, hərbi qulluqçuların sığortası Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkətidir. Yeni hərbi qulluqçularla bağlı sığorta hadisəsi baş verdikdə məsələnin həlli həmin qurum tərəfindən həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi isə yalnız qanunvericilikdə nəzərdə tutulan qaydada sosial təminat növləri ilə təmin edir".

□ Xalidə GƏRAY

Martın 15-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə

nəqliyyat nazirinin müşaviri olmuş Çingiz Baxşiyevin yaxın qohumu Rövşən Əhmədovun cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçiriləcək. Prosesdə Ç.Baxşiyevin kürəkəni Ayaz İbrahimovun şahid qismində dindirilməsi gözlənilir. Bu qalmaqallı iş ortaya çıxandan sonra sabiq müşavirin kölgədə qalan fəaliyyətinin üzərindəki pərdə də götürülüb.

Sabiq müşavirin və deputatın adı bazar qalmağında

Gecə saatlarında Çingiz Baxşiyevin mal-qara bazarına hansı yüklər gətirilir?; qanunsuz işlərdə Əlağa Hüseyinovun da adı hallanır...

Uzun illər Ç.Baxşiyevin tapşırıqlarını yerinə yetirən R.Əhmədov sabiq "şefi"nin 2009-cu il, fevralın 11-də Bakının mərkəzində qətlə yetirilən Hərbi Hava Qüvvələri və Hava Hücümündən Müdafiə Qoşunlarının (HHQ HHMQ) komandanı, general-leytenant Rail Rzayevin qətl işinə aidiyyətinin olduğunu açıqlayıb. Bu haqda musavat.com-a daxil olan məlumatda isə deyilirdi ki, 2017-ci ilin fevral ayının əvvəlindən bu günə qədər həmin iş üzrə sabiq müşaviri 2-3 dəfə istintaqa çağırılıb dindirilib. R.Əhmədov Çingiz Baxşiyevin 800 min manatlıq qızıl-zinət əşyalarını mənimləməkdə suçlanır.

O, ittihamı qəbul etmir, bildirir ki, Ç.Baxşiyevin işçisi olduğu dövrdə onun çoxlu qanunsuz əməllərinin şahidi olub. Buna görə də ondan uzaqlaşmaq qərarı verib. Bundan sonra isə Ç.Baxşiyev ondan heç bir əsas olmayan sığortaya hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib, özünə, ailə üzvlərinə qarşı təzyiqlərə, təhdidlərə keçib.

R.Əhmədov məhkəməsinə Ç.Baxşiyevi narkotikarətin təşkilində suçlayıb, 2009-cu il fevralın 11-də Bakıda öldürülən müdafiə nazirinin müavini Rail Rzayevin qətlində adını hallandırır. Bu haqda qəzetimizin 10 fevral 2017-ci il tarixli sayında "8 il sonra Rail Rzayevin qətlinin şahidi ortaya çıxdı" seriyə həlali məqalə dərc etmişdik.

Sabiq müşavirin adı hallanan narkotikarətin kimlər üzərindən həyata keçirildiyi haqda da redaksiyamıza bilgiler daxil olmuşdu. Həmin məlumatlar

da iddia olunurdu ki, xüsusi dövlət maşını ilə İranla sərhəddə, Astaraya həftədə 2 dəfə gedib Salyan mal bazarına yük gətirirlər.

Redaksiyamıza daxil olan son məlumatda isə konkret adlar çəkilir. İddia olunur ki, əvvəllər R.Əhmədovun üzərindən həyata keçirilən fəaliyyət hazırda onun qardaşı Fariq Əhmədovun, Ç.Baxşiyevin digər kürəkəni Mübariz Ələkbərovun, Fərhad, Etibar adlı şəxslərin köməyi ilə baş tutur. Xüsusi dövlət maşınının Etibarın sərəncamında olduğu, daşımalarında həmin maşından istifadə edildiyi vurğulanır. Astaradan gətirilən mal gecəyarısı Salyan mal-heyvan bazarında satılır.

Belə bir məlumat da var ki, Ç.Baxşiyev mal bazarının təkə özüne məxsus olmadığını deyir. Tez-tez mərhum general Rail Rzayevin yerlisi və qohumu olan digər general - Əlağa Hüseyinovla şərikliyini dilə gətir.

Ç.Baxşiyevin Ə.Hüseyinovun adını eşitdirməsinin nəyə xidmət etdiyini söyləmək çətin dir. Ümumiyyətlə isə mal-sərvət siyahısı bitib-tükənməyən Ç.Baxşiyevin yuxusuna haram qataraq gecə yarısı Salyana, oradakı mal bazarına getmək əziyyətinə qatılması yerli məmurların həyat tərzinə xas deyil. Üstəlik, Ç.Baxşiyevin sağlıq durumu ilə bağlı tez-tez xarici ölkələrə müalicəyə getməsi də sualları bir qədər artırır. Onun Salyan mal bazarındakı inək və qoyunların alqı-satqısına qatılması və ya nəzarət etməsi də heç inandırıcı görünmür.

Qeyd edək ki, Çingiz Baxşiyev nəqliyyat nazirinin müşaviri olduğu dövrlərdə və ondan əvvəl R.Əhmədovla 12 il işləyib. R.Əhmədovun adı "Səniyyətinə qatılması"da müfəttiş gəlib, faktiki isə Çingiz Baxşiyevin göstərişlərini yerinə yetirib.

Həbsdən az əvvəl Çingiz Baxşiyev R.Əhmədovu gecə-

lər şəhərin müxtəlif nöqtələrində göndərib. Bir dəfə deyib ki, "Komfort taksi"dən bir "BMW X6" götür get "Spar" mağazasına, orada maşının işıqlarını iki dəfə ardıcıl, bir dəfə də qısa fasilədən sonra yandır-söndür. Maşına gətirib yük qoyacaqlar, həmin yükü götür gəl. R.Əhmədov onun dediyini edib.

Maşına bir böyük çantada ağzına qədər pul qoyublar. Ondan sonra R.Əhmədov bir neçə dəfə "İvanovka" mağazasına göndərilib, eyni qayda müəyyən işarələr veriləndən sonra maşına böyük çantada pul qoyulub. Bakıda S.Vurğun küçəsindəki çay fabrikinin yaxınlığında da maşına çantalarla pul qoyulub. R.Əhmədov bir müddət sonra belə göstərişlərini yerinə yetirməkdən imtina edib. Bu, Çingiz Baxşiyevin xoşuna gəlməyib, R.Əhmədovun "Səniyyətinə qatılması"dan aldığı aylıq "paket" maaşını kəsdirib. Sonuncu da işdən çıxıb. Həmin pullar qanunsuz fəaliyyətdən əldə olunmuşdu. Məhkəməsinə R.Əhmədov həmin pulların narkotikarətdən əldə olunduğuna ehyam vurmuşdu.

Xatırladaq ki, R.Əhmədov ilkin olaraq dələduzluq ittihamı ilə həbs olunub. İttiham təsdiqini tapmayanda ona mənimləmə ittihamı verilib. R.Əhmədov ittihamı qəbul etmir, ittihamın əvvəlcədən düşünülmüş olduğunu məhkəməsinə dəfələrlə bəyan edib.

□ E.HÜSEYNOV
P.S Yazıda adı hallanan hər kəsi dinləməyə, mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Avropadakı tək türk respublikası Qaqauziya haqqında yazıdan sonra qismət elə gətirdi ki, qaqauzların lideri ilə müsahibə götürmək imkanı yarandı. Ankarada keçirilən "Martuşor" Moldova bahar bayramı tədbirlərində iştirak etmək üçün Türkiyə paytaxtına gələn İrina Vlax ilə "Yeni Müsavat" üçün müsahibəni Türkiyə-Moldova Dostluq Dərnəyinin sədri Rafet Köksal təşkil etdi. Elə Rafet bəyin ofisində qaqauzların lideri ilə söhbət etdik. İlk suahımız da Türkiyəyə səfərinin məqsədi barədə oldu.

- Türkiyə və Qaqauziya arasında geniş əlaqələr mövcuddur. 2016-cı ildə iki ölkə arasında qarşılıqlı səfərlərimiz və rəsmi görüşlərimiz oldu. Ancaq budəfəki səfərim şəxsi işlərimlə bağlıdır. Bizim üçün Türkiyə ilə əlaqələr mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Türkiyə ilə əməkdaşlıq, buradakı tərəfdaşlığımızın bizə dəstəyi çox mühümdür. Türkiyənin Qaqauziya ilə əlaqələrinin əsas istiqamətlərindən biri iqtisadi sahədə əməkdaşlıqdır. Qaqauziyada iqtisadi inkişaf, iş yerlərinin yaradılması başlıca məqsədimizdir.

Nə üçün Qaqauziya? Çünki Qaqauziyada coğrafi şərtlər çox münasibdir, bizim ərazimiz Moldova daxilində yerləşir. Hazırda 3 əsas istiqamətdə iqtisadi əməkdaşlığımız var. Birincisi, MDB ölkələri ilə əməkdaşlıqdır. İkinci ticarət tərəfdaşımız Türkiyə, üçüncüsü isə Avropa Birliyi. Bu səbəbdən birinci növbədə bu 3 istiqamətdə əməkdaşlığa önəm veririk.

Qaqauziya dənizə 30 kilometrlik bir məsafədə limana sahibdir. Biz orda Azad İqtisadi Zona yaratmışıq. (Moldovanın Qara dənizə çıxış yolu olan Dunay çayı deltasında 10 min tonluq gəmilərin üzə bildiyi deltaya Qaqauziyanın çıxışı var-red.) Bundan başqa, biz muxtar respublikada iki şəhərdə sənaye parkı yaratmışıq. Hansı ki, orda investisiya yatırmaq üçün hər cür imkanlar var, eləcə də iş adamları üçün güzəştlər tətbiq olunur. Qaqauziyanın qanunverici aktlar qəbul etmək hüququ var. Bizim Qaqauz parlamenti var. Ötən il biz investisiya haqqında qanun qəbul eləmişik, hansı ki, iş adamları üçün uyğun şərtlər təklif edir. Xarici iş adamlarının muxtar respublika ərazisində çalışması üçün lazımı hüquq bazanı yaratmağa nail olmuşuq. Biz anlayırıq ki, iqtisadiyyatı dirçəltmək üçün xarici investisiyalar üçün münasib şərtlər yaratmalıyıq. Bizim ən yaxın tərəfdaşlarımızdan biri də Türkiyədir. Biz maraqlıyıq ki, Türkiyə iş adamları Qaqauziyaya gəlib şirkətlər qursunlar, yerli əhali üçün iş yerləri açsın. Bu səbəbdən də hazırkı səfərim zamanı iqtisadi əməkdaşlığı dərinləşdirmək üçün bir sıra görüşlər keçirməyi planlaşdırmışam. Bundan başqa, 4-cü Qaqauz konqresinə hazırlıqla bağlı danışıqlar aparmaqdır. Konqresdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğan da iştirak edəcək. 2016-cı ildə Türkiyəyə iki dəfə ziyarətimiz oldu. İyun və dekabr aylarında.

- Qaqauziyada indi siyasi vəziyyət haqqında görüşləri-

- Rusiya və Qaqauziya arasında həmişə yaxşı və isti münasibətlər mövcud olub. Əhalimizin böyük hissəsi rus dilində danışır. Təhsil rus dilində olub. Biz eyni zamanda maraqlıyıq ki, rus iş adamları Qaqauziyaya gəlib iş görsünlər. Avropa Birliyinin Moldova ilə yaxın tərəfdaşlığı var. Ancaq Avropa Moldovadan Rusiya ilə iqtisadi əlaqələri zəiflətməyi tələb etdi və bunun nəticəsində Qaqauziya iqtisadiyyatı ciddi şəkildə zəiflədi. Ancaq bizim üçün bu uyğun deyil, biz iqtisadiyyatın inkişaf etməsini, iş adamlarının 360 dərəcədə bütün tərəflərlə əməkdaşlıq etməsində maraqlıyıq. Həm Rusiya, həm Türkiyə və bizim üçün uyğun olan bütün ölkələrlə əməkdaşlığa açıq olmaq istəyirik.

- May ayında Türkiyə prezidentinin Qaqauziyaya səfəri planlaşdırılır. Ciddi iqtisadi, mədəni layihələrin əsasının

- Moldova mərkəzi hökuməti ilə münasibətlər necədir? Mərkəzi hökuməti ilə hansısa anlaşmazlıq varmı?

- Biz Moldova hökuməti ilə yaxından əməkdaşlıq çərçivəsində birgə fəaliyyət göstəririk, mən muxtariyyətin rəhbəri olaraq Moldova hökumət kabinetinin üzvüyəm, hökumətin qərarlarının qəbul olunmasında iştirak edirəm. Hazırda mərkəzi hökumətlə hər hansı anlaşmazlıq yoxdur. Əksinə, biz yaxından əməkdaşlıq edirik, Moldova hökuməti ilə koordinasiyalı fəaliyyət göstəririk. Çünki qeyd etdiyim layihələr eyni zamanda Moldovanın özünün inkişafı, iqtisadiyyatın dirçəlməsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır. Təbii ki, çatışmazlıqlar, problemlər də var. Uzun müddət Qaqauziya Moldovada, necə deyirlər, "ilk planda" olmayıb. Qaqauziyaya diqqət lazımdır. Və biz indi mərkəzi hökumətlə yaxından

Qaqauziya prezidenti

"Yeni Müsavat"a danışdı

İrina Vlax: "Qaqauziya dənizə 30 kilometrlik bir məsafədə limana sahibdir, biz orda Azad İqtisadi Zona yaratmışıq"

"Azərbaycanlı iş adamlarını Qaqauziyaya dəvət edirik"

nizi bilmək istərdik. Qaqauziyadan yerli əhalinin köçüb getməsi, xüsusən də Avropa və Rusiyaya miqrasiya etməsi haqqında bilgiler var. İndi vəziyyət necədir?

- Bizim insanlar əsasən Rusiya və Türkiyəyə gedir işləmək üçün. Avropaya gedənlər yoxdur demək olar ki... Kişilər əsasən Rusiyaya gedir, qadınlara isə Türkiyəyə gəlir iş üçün.

Ancaq biz çalışırıq ki, qaqauzları geri getirək. Bunun üçün də ilk növbədə iqtisadi vəziyyətin düzəlməsi, yeni iş yerlərinin açılması lazımdır ki, insanlar qayıdıb iş tapa bilsinlər. Hazırda hökumətimizin əsas fəaliyyəti buna köklənib. Bu məqsədlə bir sıra ölkələrə səfərlər etmişik, görüşlərimiz, toplantılarımız olub. Azərbaycana da

"Avropa Moldovadan Rusiya ilə iqtisadi əlaqələri zəiflətməyi tələb etdi və bunun nəticəsində Qaqauziya iqtisadiyyatı ciddi şəkildə gerilədi"

səfər etmişəm. Biz Azərbaycan iş adamlarını da Qaqauziyaya gəlib iqtisadiyyata yatırım qoymalarını təklif edirik.

- Azərbaycanla Qaqauziya arasında əlaqələr hansı dərəcədədir?

- Hələlik Azərbaycandan yatırım qoyan şirkət gəlmədi. Ancaq biz çalışırıq. Mən ötən il Bakıya getdim, Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən Sivilizasiyalar Forumunda iştirak etdim. Biz orda Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban Əliyeva ilə görüşdük, ona məktub verdik, Azərbaycan hökumətini Qaqauziya İnvestisiya Fonduna iştirakına dəvət etdik. Eyni zamanda iki il əvvəl prezident İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin Qaqauziyada idman kompleksinin tikdirəcəyini bildirdi. Biz Azərbaycanla həm iqtisadi, həm də sosial layihələr sahəsində əməkdaşlıq etməyi düşünürük. Belə sosial projektlərdən biri də Qaqauziyada idman kompleksinin tikilməsidir.

- Bu barədə biz bir neçə gün əvvəl Moldova-Türkiyə dostluq dərnəyinin sədri Rafet Köksalla da danışdıq. Qaqauziyada Rusiya və Avropa Birliyi arasında rəqabət yarışdığı məlumdur. Bu rəqabətin səbəbi və əldə etmək istədikləri nədir?

qoyulacağı haqda məlumatlar var. Azərbaycandan da iş adamları dəvət olunubmu?

- Biz növbəti - 4-cü Qaqauz konqresini keçirməyə hazırlaşırıq. Bu məqsədlə dünyanın bütün ölkələrində yaşayan və işləyən qaqauzları aradıq, onların hamısını dəvət etdik. Son 10 ildə 3 konqres keçirmişik. Bu ilin mayında 4-cünü keçirəcəyik, araşdırdıq, hazırda Bakıda iki qaqauz yaşayır. Onları dəvət etmişik.

- Qaqauziyanın iqtisadi inkişafı, xarici sərmayənin cəlb olunması və yeni iş yerlərinin açılmasından bəhs etdiniz. Bu istiqamətdə bir "yol xəritəsi" varmı?

- Qaqauziya aqrar ölkədir. Biz də istəyirik ki, ölkənin potensialı açsın, eynidən aqrar-sənaye kompleksi qurulsun. Bunun üçün azad iqtisadi zonalar, istehsal mərkəzlərinin yaradılması ilə bağlı planlar hazırlamışdıq. Bizim bu barədə konkret fəaliyyət planımız var. Bizim artıq iqtisadi inkişaf proqramımız Moldova parlamenti və hökumətinə təqdim olunmaq ərəfəsindədir. Hökumət və parlament bunu təsdiqlədikdən sonra düşünürəm ki, ilin sonuna qədər Moldova dövləti layihələrimizi təsdiqləyəcək.

əməkdaşlıq edirik bu istiqamətdə. 2016-cı ildə Moldova hökumətinin Qaqauziyada toplantısı keçirilib, problemlər müzakirə olunub. Moldovada aktiv Azərbaycan diasporu var. Biz onlarla yaxından əməkdaşlıq edirik, əlaqələrimiz var. Azərbaycanın Moldovadakı səfəri Qüdsi Osmanov fəal diplomatdır. Qaqauziyaya səfər edib, görüşümüz olub. Biz Qaqauziya olaraq yalnız Türkiyə deyil, bütün türkdillilə xalqlarla yaxından əməkdaşlıq etmək, mədəni, tarixi bağları qoruyub saxlayıb və gücləndirmək istəyirik. Türkiyə ilə yanaşı, Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan, Özbəkistanla da əlaqələrimizi inkişaf etdirməkdə maraqlıyıq. Dilimizi qoruyub saxlamaq və ortaq mədəniyyətimizə sahib çıxmaq baxımından bu, çox vacib addımdır. Daha əvvəl Qaqauziyadan Azərbaycana təhsil almaq üçün tələbələr gedib. Eyni zamanda son illərə qədər Azərbaycandan da tələbələr Komrat Dövlət Universitetində təhsil alıblar. Ancaq indi bu sahədə bir durğunluq var. Biz istəyirik ki, bu sahədə inkişaf olsun, azərbaycanlı tələbələr yenidən Komratda təhsil üçün gəlsinlər.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
Ankara

Putini yamsılamaq

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Azərbaycanda hər bir dövlət qərarının artıq tamamilə Rusiyadan köçürüldüyünü deyə bilərik. Yenə qabaqlar bir neçə ay keçməsinə gözləyir və iki-üç sözü dəyişirdilərsə, indi buna da ehtiyac duymurlar. Putin şimalda asqıran kimi bizim yapıştlar eyni resept və virusla cənubda qrip olurlar.

Misal üçün, Putin bir ara internet istifadəsini sərtləşdirmək üzrə qanunlar düzəldi. Hətta bir neçə hökumət əleyhinə şərh yazanın kompüterini müsadirə elədilər. Dərhal Bakıdakı deputatxana bənzər qanun düzəldi.

Orda hökumət müxalif fikirləri itirmək, interneti zibiləmək üçün "Troll fabriki" saxlayır, bizdə də eynisini yaradırlar.

Putin hansısa generalı rüşvət üstündə tutub korrupsiya ilə mübarizə görüntüsü yaradır - bizdə də hansısa pullu generalı tuturlar.

Orda pensiya yaşı keçən ilin mayında artırıldı, kişilər üçün 65 yaş oldu (60 idi). Həmin qərar 2017, 1 yanvardan qüvvəyə minib. Biz də indi eyni qanunu qayırdıq. Hazırda ruslar vergi məcəlləsini dəyişməyə hazırlaşır. Mən yüz faiz əminəm ki, Vergilər Nazirliyində bir neçə nəfər oturub Rusiyadakı "yeniliyin" mahiyyətini diqqətlə izləyir. Çünki yuxarıdan tapşırıq belədir! "Diqqətli olun, Putin fınxırsa da xəbərimiz olsun" - vəziyyət budur.

Ancaq Rusiyayı yamsılamaqdan kiməsə xeyir gəlibmi? Yox. Ən azı rusların ən yaxın dostu sayılan Belarussdan dərs almaq olardı. Hətta Lukaşenko öz mənafeyi naminə rusların əleyhinə getməkdən, Avropa Birliyi, ümumən Qər və Rusiya arasında oyun oynayıb hakimiyyətini qorumaqdan çəkinmir, bizimkilərsə kor-koranə Putini təqlid edir. Bir nümunə göstərim, bunun özü dünyada "Rusiya, yoxsa Qərb" seçimində kimə tərəf olmağın mənasını gözəl açıb.

Bildiyiniz kimi, rusların əliylə Gürcüstana düz iki dəfə "Qarabağ münaqişəsi" düzəldilib: Cənubi Osetiya və Abxaziya problemləri. Ancaq Saakaşvili problemi dişinə vurandan sonra bizimkilərdən ağıllı tərpendi, abxaz və osetinlərin başını de-fakto buraxdı, dedi, gedin, o Rusiya, o da siz - xoşbəxt olun. Hərçənd, istəsə bu davanı daha da qızıdırıb hakimiyyətdə qalardı. (Doğrusu, "istəsə" sözünü o qədər də ürəklə yazmadım, çünki istəmək hələ hər şey deyil, gürcülər buna imkan verərdimi, bu da var). Maşallah, nə çox kasıb... Balasını "vətən uğrunda" öldür, yaxasına dəmir as, xoşbəxt olsun. Gürcülər bu münaqişələrə o qədər ağıllı yanaşdılar ki, hətta Avropa Birliyi təzəlikcə onlara Şengen vizasını müftə-müselləm açıq elan edəndə dedilər tək bizim üçün olmasın, abxaz və osetinləri də qoşun. "Nə olsun separatçılığa uyublar, düşmənlər ruslara alət olublar - bizim vətəndaşlardır" məntiqiyə. Əslində biz də bunu etməliydik, iti-qurdu davaya çatışdırana qədər Dağlıq Qarabağdakı erməni vətəndaşlarımızla özümüz danışmalıydıq. Tema nə olur-olsun, hər hansı ilkin şərt qoymadan danışmalı idik. Onları Ermənistanın qucağına atmamalıydıq. Bəlkə də heç indi də gec deyil.

Uzun sözün qıssası, gürcülər üzü Avropaya gedirlər, üstəlik separatçı "xəyanətkarları" da özləri ilə aparıb adam eləmək istəyirlər. Bu, Avropanın təklif etdiyidir. Bəs ruslar alternativ olaraq nə verir? Məncə iki gün qabaq Rusiyanın qəbul elədiyi qərar bu temada olduqca simvoldur: Moskva belə qanun çıxartdı ki, abxazlar və osetinlər rus ordusunda xidmət eləyə bilərlər!

Əladır, deyilmi? Biri sənə modern, bizim standartdan az qala cənnət kimi görünən Avropanın qapılarını açır, o biri isə əsgər forması geyib müxtəlif yad ellərdə (Suriyadan tutmuş Ermənistan, Tacikistandan Ukraynaya qədər) mənasını heç Putinin də anlamadığı əcaib müharibələrdə döyüşüb ölməyi təklif edir. Sözləşmə, bu qanun tək Gürcüstan vətəndaşı olan abxaz və osetinlərə aid deyil, keçmiş SSRİ tərkibindəki istənilən respublikanın vətəndaşı bu gün rus əsgəri ola bilər. 2000-ci illərdə də belə qanun var idi, sonra nəse qüvvədən düşmüşdü. Görünür dava çoxalıb, pul azalıb, rus ordusuna təzə qan lazımdır.

Türkiyə Hollandiyanın onun referendum üzrə təşviqatı ilə bağlı nazirlərini ölkəyə buraxmaması və Rotterdamdakı konsulluğunun qarşısında toplaşan türklərə qarşı güc tətbiq edilməsi ilə əlaqədar bir sıra cavab tədbirləri keçirir. Türkiyə baş nazirinin müavini Numan Kurtulmuş qarşı tərəfdən üzr göləndək Türkiyənin 4 tədbir aldığı elan edib.

Baş nazirin müavini deyib ki, Hollandiya səfirinin tələblər yerinə yetirilməyənədək Türkiyəyə geri qayıtması qadağan olunub. Hollandiya ilə yüksək səviyyəli münasibətlərin təxirə salınması qərarlaşdırılıb. Bu ölkə diplomatlarının Türkiyəyə gəlməsi və diplomatik uçuşlar yasaqlanıb: "Hollandiya səfirinin Türkiyəyə dönməsinin yasaqlanması, əvvəlcədən planlaşdırılmış rəsmi tədbir və görüşlərin təxirə salınması, diplomatik olan uçuşlara verilən iznlərin qaldırılması və hava sahəsindən istifadəyə izn verilməməsi, Türkiyə Böyük Millət Məclisi ilə Hollandiya parlamenti arasındakı dostluq qrupunun Türkiyə tərəfindən ləğv edilməsi".

Türkiyə xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu isə deyib ki, holland xalqını hədəfə almaq niyyətləri yoxdur: "Onlara zərər verməyəcəyik. Çünki bu, onların xətası deyil. Holland xalqı Türkiyənin dostudur. Hollandiya hökumətinin irqçi lider Valdersdən zərər qədər fərqi yoxdur. Hollandiyada baş tutacaq seçkilərdə kimin qalib gələcəyinin önemi yoxdur. İstənilən halda, Valdersin tərəfdarları xoşbəxt olacaqlar".

Qeyd edək ki, Hollandiyanın ultrasağçı Azadlıq Partiyasının lideri Qrit Valders Çavuşoğlunun səfirinin ləğvi ilə bağlı kampaniya başlatmışdı.

Bu arada Almaniya kansleri Angela Merkel Hollandiyaya tam dəstək və həmrəylik təklif edib.

Almaniya və Hollandiyanın ardınca Avstriya hökuməti də Türkiyə siyasətçilərinin bu ölkədə seçki kampaniyalarının keçirilməsini qadağan edib. Bu barədə Avstriya baş naziri Kristian Kern açıqlama yayıb. O, "Türk nazirlər referendum üçün Avstriyada seçki kampaniyası keçirmək istəsə, buna mane olmağa çalışacağıam. Cəmiyyətin təhlükəsizliyinə görə belə cəhdin qarşısını almalyam"-deyib.

"Hollandiyada türk nazirlərə qarşı ərəb qaçqınları kimi davranılmasına səbəb nədir? Avropa dəyərləri getdikcə öləyirmi? Əvvəzində millətçilik önə çıxırmı? Belə biz vəziyyətin yaranmasında Avropaya kütləvi ərəb qaçqını axını da rol oynayır" suallarına Gənc Demokratlar İnstitutunun rəhbəri Yegənə Hacıyeva diqqətçəkən açıqlamalar verib.

Y.Hacıyeva "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Türkiyə nazirlərinin Hollandiya ərazisinə girişinə imkan verilməməsi təxribatdır. Nəzərə alınsa ki, Türkiyə NATO-nun üzvüdür və Türkiyə ərazisində İncirlikdə Hollandiyanın da hərbiçiləri, hərbi təyyarələri var. Belə fak-

"Türkiyəyə qarşı "üçlər ittifaqı" -

Ankara Hollandiyanın "qanadını kəsdi"

Bu ölkə diplomatlarının Türkiyəyə gəlməsi yasaqlanıb, hava sərhədindən istifadə qadağan olunub

Avropada türk nazirlərə ərəb qaçqını kimi davranılmasının ortaya çıxardığı gerçəklik...

tin mövcud olduğu bir zamanda Türkiyə nazirini gətirən təy-yanının Hollandiyaya enməsinə icazə verilməməsi münasibətləri korlamalı idi: "Bunu Hollandiya hökuməti nəzərə almalı idi. Görünən odur ki, Türkiyənin xarici işlər nazirinə qarşı böyük hörmətsizlik edilib. Nazirin təmsalında bütün Türkiyə dövlətinə hörmətsizlik olub. Hollandiya Avropa Parlamentində qondarma "erməni soyqırımı" iddialarına əsas dəstək verən ölkələrdəndir.

AKP-nin Hollandiyada mitinq keçirmək istəyi anlayışla qarşılanmalı idi. Çünki Hollandiyada yüz minlərlə türk seçici var, böyük türk diasporası fəaliyyət göstərir. Bu vətəndaşlar ikili pasporta malikdirlər-həm Hollandiya, həm Türkiyə vətəndaşlığı daşıyırlar. Həmin vətəndaşlar Türkiyədə keçirilən referendumda seçici olaraq iştirak etmək hüququna malikdirlər. Hollandiya bu qəddər insanın seçki kampaniyasında iştirak etmək hüququnu kobud şəkildə pozmuş oldu. Bu hadisə illərdir hər kəsin istinad etdiyi, arxalandığı Avropa dəyərlərinin sarsıtılması idi. Hollandiya hökuməti bu addımı ilə özünün türk vətəndaşlarının da hüquqlarını pozmuş oldu. Eynilə digər Avropa ölkələri də insanların seçki kampaniyasında iştirak hüququnu pozur. Azad seçki, seçki hüququ, insan haqları məsələlərində ör-

nək olan Avropada belə bir durumun yaranması təəssüf doğurur. Avropada yaşayan Türkiyə vətəndaşlarının seçki kampaniyalarında iştirak etmək haqqını BMT-nin İnsan Haqları Konvensiyası da tanıyır. Hollandiya, Almaniya, Danimarka və digər Avropa ölkələri də bu konvensiyaya qoşulan ölkələrdir. Deməli, indi onlar özlərinin qoşulduğu BMT konvensiyasını da pozmuş olurlar".

Ekspert vurğuladı ki, özü üçün insan haqlarının hər şeydən üstün olduğunu bəyan edən bir ölkənin seçki mitinq keçirmək istəyən öz vətəndaşlarına qarşı qadağa qoyması, o cür sərt davranması, Türkiyə nazirlərinə qarşı isə qanunları pozan ərəb qaçqınlarına davranmış kimi davranmaları Avropa dəyərlərinin tapdanmasıdır: "Nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə islam müsəlman dövlətləri içində ən dünyəvi, sekulyar böyük dövlətdir. Avropa ən azından bu amili nəzərə almalıdır. Baş verənləri izlədikdə belə mənzərə yaranır ki, Avropada hakimiyyətə gəlmək üçün millətçilik, dini ayrı-seçkilik ciddi bir karta çevrilir. Siyasi liderlər radikal millətçi mövqe ortaya qoymadan uğur qazanmayacaqlarını düşünür. Bu da Avropa dəyərlərinin sarsılmaqda olduğu təhlükəsindən xəbər verir. Liberal dəyərləri radikal millətçilik üstələyir. Bu proses

Avropanın özünə böyük problemlər gətirə bilər. Demokratik dəyərlər, liberal dəyərlər öləyir".

Y.Hacıyeva vurğuladı ki, böyük miqrant axınının da belə vəziyyətin yaranmasında təsiri var. Avropa böyük miqrant axınından, xüsusilə də qanunlara məhəl qoymayan, radikal əhval ruhiyyəli ərəb miqrantların axınından ciddi narahatlıq keçirir: "Bunun təsiri altında

Avropada özünüqoruma instinkti kimi millətçilik əhvalı baş qaldırır. Avropa cəmiyyətinə inteqrasiyası mümkün görünən 4 milyon ərəb qaçqını problemi Avropayı silkeləyir və artıq fəsadlarını göstərir. Özü-nü Ərəbistan səhrasındakı kimi aparın ərəb qaçqınlarının axını faktoru da Avropada millətçiliyi artırır, Avropa dəyərlərinin isə zərər də olsa arxa plana keçirilməsinə gətirir. Bu gedişlə Avropa ölkələrində qarşıdakı seçkilərdə millətçilər önə çıxacaqlar. Avropada millətçilər hakimiyyətə gəlirlər. Avropa özünü bu şəkildə qorumaq yolunu tutur".

Avropanı bilən siyasilərdən sayılan Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev isə bildirdi ki, əslində son zamanlara qədər Avropada türklərə qarşı heç vaxt ərəb və Afrika qaçqınlarına olan münasibət olmayıb. Türkiyə coğrafi baxımdan Avropaya daxil ölkədir, o biri yandan isə şanlı Osmanlı İmperiyasının adını daşıyan ölkədir. Avropalılar da bilir ki, türklər o zamanlar istedikləri yerlərdə barbarlıq etməyiblər, qanun və qaydalara əməl ediblər. Əgər Avropanın tarixini araşdırsaq, məhz avropalıların özlərinin bir-birini və digər xalqları qan içində boğduğunun şahidi ola- rıq.

R.Nurullayev qeyd etdi ki, Türkiyə XİN başçısının terrorçu kimi qarşılanması və təyyarəsinin geri göndərilməsi, quru sərhədi ilə gələn nazirin "arzu olunmayan şəxs" elan olunması ilə Avropanın öz dəyərlərinə hörmətsizliyidir. Niderland və Almaniya öz ölkələrində fundamental azadlıqları və sərbəst toplaşmaq hüququnu pozub: "Ərdöğanın uzun müddət hakimiyyətdə qalması Avropayı çox narahat edir. Çünki Türkiyə güclənir, şərtlər irəliləyir, boyun əymir və dünya iqtisadiyatının aparıcı ölkələrindən birinə çevrilir. Referendum isə Ərdöğanın daha da güclənməsinə xidmət edir. Avropa liderləri güclənmiş Türkiyə istəmirlər. Bəlkə də Avropanın qan yaddaşında Osmanlı qalıb və onlar Ərdöğanın təmsalında yeni Sultan Süleyman görməyə başlayıblar".

□ Etibar SEYİDAĞA

Ermənistan seçki ərəfəsi qarışır

Parlament seçkiləri ərəfəsində işğalçı Ermənistanın qarışacağı barədə ehtimallar özünü doğrultdu. Prezident Serj Sərkisyan diqqəti daxiləki problemlərdən yayındırmaq, əsas rəqiblərinin xalqdan dəstəyini minimuma endirmək üçün cəbhə bölgəsində gərginliyin yaranması istiqamətində planlarını reallaşdırsa da, məqsədinə nail ola bilmədi.

Martin 12-də Armavir vilayətinin Cararat kəndində keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyanın, keçmiş xarici işlər naziri Vardan Oskanyanın və "İrs" Partiyasının lideri Raffi Ovanisyanın daxil olduğu seçki blokunun seçicilərlə görüşü zamanı silahlara əl atılması da Ermənistanın qarışmasının sadəcə an məsələsi olduğunu deməyə əsas verir. Erməni mediasının yaydığı məlumata görə, blokun seçicilərlə görüşü zamanı kənd administrasiyasının rəhbəri, Ermənistanın polis rəisinin qohumu, hakim Respublika Partiyasının üzvü Samvel Qalstyan Ohanyanın tərəfdarlarını hədələməyə başlayıb və onun tərəfdarlarından biri tapançanı çıxararaq Ohanyanın adamlarına tərəf atışdı. Buna cavab olaraq Ohanyanın adamları da havaya atışdı. Bu hadisəni təsvir edən yazıda deyilir ki, nəticədə dava düşüb və hər iki tərəfdən xəsarət alanlar, həmçinin saxlanılanlar var. "Mənim tərəfdarlarım peşkarlığı sayəsində onu tərksilah etmək mümkün olub, silah polisə təhvil verilib"-Ohanyan deyib. Maraqlısı budur ki, baş verənlərə görə Ohanyanın tərəfdarları saxlanılıb. Keçmiş müdafiə naziri də bildirib ki, hakimiyyət bu insidentə görə ancaq bir tərəfi yox, bütün iştirakçıları həbs etməli idi. Bu isə ondan xəbər verir ki, olay ekspressiv alınmayıb, hakimiyyətin ssenaristmə uyğun həyata keçirilib. Davada iştirak edənlərdən və Ohanyanın adamları tərəfindən döyülənlərdən birinin Ermənistan polis rəisinin müavini Levan Yeranosyanın qardaşı olması da bunu təsdiqləyir. Lənik Yeranosyan ağır kəllə-beyin travması alıb. S.Sərkisyan rəqiblərini sıradan çıxartmaq üçün ən ağılaşmaz

İrəvanda silahlar işə düşdü. Sərkisyanə qarşı üsyan hazırlığı

Seyran Ohanyanın, keçmiş xarici işlər naziri Vardan Oskanyanın və "İrs" Partiyasının lideri Raffi Ovanisyanın daxil olduğu seçki blokunun seçicilərlə görüşü zamanı atışma düşüb; Azərbaycan erməni mifini alt-üst edir, düşmən ölkə parçalanmış durumda; erməni fəallar Bakıdakı tədbirdə Qarabağın işğalını lənətlədilər

addımlara gedir. Bundan əvvəl blokun digər üzvü, sabiq xarici işlər naziri Vardan Oskanyanın oğlunu vergidən yayındırmağa görə həbsə atmışdılar. Daha sonra Sərkisyanla ortağ cinayətlərə imza atmış Ohanyana qarşı korrupsiya ittihamları dövrüyyəyə buraxıldı. Lakin S.Ohanyan bu ittihamların rəsmiləşdiriləcəyi təqdirdə korrupsiya cinayətləri ilə bağlı ciddi faktlar açıqlayacağı ilə şantaj etdikdən sonra məsələnin üzünə gedilmədi. İndi isə "təsədüfi adam" silahlı Ohanana atışma açırdı... Atışma hədəfə dəyər, Sərkisyan çox ciddi bir rəqibindən qurtula bilərdi. Ohanyanın parlamentdə olması, yaxud gələcəkdə bu blokun üstünlük qazanması hakimiyyət üçün hər zaman başağrısına çevriləcək, bunu S.Sərkisyan da anlıyır.

Aprel seçkilərinə isə hələ vaxt var, bu müddətdə yeni sürprizlərin olması istisna deyil. Qarabağ anlaşmasını pozmaq üçün Ermənistan parlamentinin gülləbaran edilməsi hadisəsini, həmçinin S.Sərkisyanın prezidentlik kursusuna yolunu açmaq naminə 2008-ci ilin 1 martında İrəvan küçələrində insanların atəşə tutulmasını işğalçı ölkədə heç kim unutmayıb. Bu fakt onu deyir ki, dərin böhrana yuvarlanmış, üstəlik də Azərbaycan torpaqları uğrunda çoxlu itkilər vermiş Ermənistan hər an ciddi qarşıdurmalar baş verə bilər. Müşahidələr göstərir ki, artıq erməni xalqı və müxali-

fəti Sərkisyanın nağıllarına dözmək niyyətində deyil.

Ermənistan alim Qafar Çaxmaqlı da hesab edir ki, Ermənistan Sərkisyanə əsas rəqib Ohanyandır: "Moskva isə bu namizədi götür-qoy edir. Seçkilərdə də Ohanyan-Oskanyan-Raffi bloku ən güclü sayılır. Ohanyan özü bir çox açılmamış cinayətlərin arxasında duran adamlardandır. Hakimiyyət ona bu səbəbdən lazımdır ki, cinayətləri ört-basdır edilsin. Qarabağda olarkən də ona sui-qəsd edilmişdi, "Topal Seyran" kimi tanınır. Ermənistan bu seçkilərdə hakimiyyətin qurduğu oyunlar da var".

***
Ermənistan daxilində parçalanma mühitinin müşahidə olunduğu bir vaxtda Azərbaycanın başladığı çox uğurlu bir proses də diqqət çəkir. Bu, rəsmi Bakının dəstək verdiyi sülh prosesidir. Azərbaycan həm təmas xəttində düşmənlə layiqli cavab verdiyini nümayiş etdirir, həm də "Ermənistan-Azərbaycan Sülh Platforması" vasitəsilə dünyaya, o cümlədən işğalçı ölkəyə müharibə dəhşətlərindən yayınmaq üçün alternativ təqdim edir. Mühüm olan budur ki, Azərbaycan on illər boyu mifə çevrilmiş erməni diasporunu parçalayaraq bəli. Budur, dünənə qədər erməni diasporunda yer alıb Azərbaycana qarşı təbliğat savaşı aparən erməni fəallar Bakıda Sərkisyan rejimini lənətləyir, Xocalı soyqırımına, Azər-

baycan torpaqlarının işğalına görə üzrxahlıq edir.

Martin 14-də Bakıda "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi: mənbələr, sülhməramlılıq və vətəndaş cəmiyyətinin rolu" mövzusunda beynəlxalq elmi-praktiki konfransı işinə başlayıb. Müxtəlif ölkələrdən 50-yə yaxın artıq alim və siyasətçinin iştirak etdiyi tədbirdə çıxış edən erməni hüquq müdafiəçisi, yazıçı Vaqə Avetyan deyib ki, 5 erməni yazıçısı birləşərək bəyanat qəbul ediblər. "Bu gündən sonra barışsaq da, döyüşsək də, biz ermənilərin törətdiyi soyqırımı qəbul edirik və azərbaycanlılardan buna görə üzr istəyirik"-Avetyan bildirib.

***
Azərbaycan vaxtaşırı Ermənistan və Qarabağ ermənilərinə xilas yollarını da göstərir. Hətta Bakıdakı erməni fəallar Qarabağdakı mülki əhaliyə

sunda keçən il olduğu kimi, böyük itkilər qeydə alınacaq. Ermənistanın əhalisi onsuz da azalır. Növbəti dəfə yüzlərlə itkinini Ermənistan cəmiyyətinin həzm etməsi problematiktir. İkinci qorxu isə ondan ibarətdir ki, 2 aprel parlament seçkisində Ermənistan ara qarışacaq. Məndə olan məlumatlara görə, Ermənistan Sərkisyanə qarşı bəzi qruplar hətta silahlı mübarizəyə də hazırlaşır". **Ekspert hesab edir ki, işğalçı ölkədə seçkinin saxtalaşdırılması və inzibati resurslardan istifadə imkanları böyükdür:** "Ötən ilin yayında İrəvanda silahlı qrup polis məntəqəsini ələ keçirərək, qanun keşikçilərini girov götürmüşdülər, ölənlər və yaralanan oldu. Ermənistan əllərdə başqa silahlar da var. Özü də bu ölkədə "silahların danışıması" təcürübəsi böyükdür. Əgər indidən keçmiş müdafiə naziri Seyran Ohanyana atışma açılsaydı, seçkidən sonra başqa silah səsələrinin eşidilməsi ehtimalı da yüksəkdir". **E.Şahinoğlu mövqəyini Azərbaycan üçün şans**

edilmiş ərazilərini mütləq geri alacaq". Bunu Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin sektor müdiri Fuad Axundov deyib. ("Trend") Özü də Azərbaycan rəsmisi bu fikirləri ermənilərin də iştirak etdiyi tədbirdə söyləyib. İşğalçı ölkənin düşünmək üçün vaxtı çatmaya bilər. Mümkündür ki, növbəti tədbir isə Azərbaycan ordusunun irimiqyaslı əməliyyatlarına keçməsinə və işğalçı ölkədə seçkilərin tam unudulmasına gətirib çıxarsın. Görəsən, aprel müharibəsindən sonra özünü itirən Sərkisyan həmin anı təsəvvür edirmi?

***
Çox güman ki, Ermənistan prezidenti Rusiyaya arxayındır. Elə onun Moskvağa iki günlük səfəri də şimal qonşumuzdan həm təhlükəsizlik, həm də seçkilərlə bağlı təminat almağa hesablanıb. Məlumatlara görə, Ermənistan və Rusiya Gümrüdə birgə müdafiə sənaye kompleksinin yaradılmasını müzakirə edəcəklər (axar.az). Ermənistan prezidenti "İzvestiya" qəzetində dərc edilən məqaləsində də bu istəyini açıqlayıb. Ermənistan prezidenti hansısa yolla Rusiyaya münaqişəyə cəlb etmək istəyir.

Politoloq Elxan Şahinoğlu da hesab edir ki, Ermənistan prezidentinin seçkicəsi Moskvağa səfər etməsi Rusiyanın təmsalında dəstək tapmağa hesablanıb: "Sərkisyanın bu səfərdən əsas məqsədi atəşkəsə riayət olunacağına dair Moskvadan təminat almaqdır. Başqa sözlə, Sərkisyan istəyir ki, Kreml aprel ayında Azərbaycana hücum keçməyə imkan verməsin. Bakıya təzyiqlər artırsın və o bu vəziyyətdə seçkini öz bildiyi kimi keçirsin. Sərkisyanın rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşünün digər məqsədi Gümrüdə Rusiya ilə birgə hərbi-sənaye kompleksinin yaradılmasıdır. Məsələ burasındadır ki, Putin 2013-cü ildə Ermənistan səfəri zamanı Sərkisyanla birgə Gümrüdəki Rusiyanın hərbi bazasına baş çəkəndə, orada birgə hərbi sənaye istehsalına başlanacağını vəd etmişdi. Üstündən 4 il keçib, ortada heç nə yoxdur. Ona görə Sərkisyan incə mesajla Putinə xatırlatmaq istəyir ki, Gümrüdəki bu istehsalı yaratmaq lazımdır. Sərkisyan qorxu içindədir. Çünki Azərbaycanın hərbi sənayesi inkişafdadır, hər il yeni silah və texnika ərsəyə gəlir. Ermənistan isə yeni texnikanı Rusiyadan dilənmək məcburiyyətindədir. Ona görə də Kremlə bu dəfə yalvarışlarının məqsədi başqadır: gəlin birlikdə hərbi-sənaye istehsalı quraq. Rusiyanın nə marağı var ki, kasıb Ermənistan hərbi sənaye istehsalına başlasın? Rusiyada bu istehsalı öz ərazisində qurub və satışdan milyardlarla dollar qazanır. Ona görə də Sərkisyanın Moskvadan əldə olacağına söz verilməlidir".

Bu arada İrəvan gərəkdir "aprel dərsi"ni də unutmasın. Ötən ilki döyüşlər zamanı V.Putin bir neçə gün susduğu kimi, növbəti savaşa zamanı da aman istəyin Sərkisyanın telefon zəngini cavablandırmaya bilər. Üstəlik, Azərbaycan hər zaman bəyan edib ki, o, sərhədləri daxilində əməliyyat keçirməyi planlaşdırır.

***
Elsad PAŞASOY

hesab edir: "Ermənistan parlament seçkisi sakit keçsin deyə, bizim də xüsusi öhdəliyimiz yoxdur. Seçki oldu-olmadı işğalçıların Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlarında ayaqlarının altındakı torpaq da od tutub yandırmalıdır".

Ekspert Qafar Çaxmaqlı işğalçının da savaşa xofu içərisində olduğunu söylədi: "Son zamanlar Ermənistan televiziya-larında, özəlliklə "Kentron TV"-də Azərbaycanın bu ərəfədə hücum keçəcəyi barədə xəbərlər rast gəlirəm. Ermənilər demək olar ki, müharibəyə hazırlaşır. Amma erməni ordusunun Azərbaycanın hücumlarına tab gətirməyəcəyi xəbərləri də diqqətdən qaçmamalıdır. Ayrı-ayrı partiyalar Sərkisyan hakimiyyətini tənqid edir ki, indiyə qədər Azərbaycanın əlinə işğala son qoymaq üçün real fürsət düşüb. Üstəlik, başı seçki məzarına qanışdırmaq üçün gözəl şans yaranıb və bunu dəyərləndirmək lazımdır.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat" a dedi ki, aprel ayı Ermənistan üçün ağır keçəcək: "Ermənistan hakimiyyətinin, müxtəlif siyasi dairələrinin və cəmiyyətinin aprel ayı ilə bağlı iki böyük qorxusu var. Birinci qorxu ondan ibarətdir ki, aprel ayında Azərbaycan ordusu yenidən hücum keçərək yeni ərazilər azad edəcək və bu zaman Ermənistan ordu-

"Ermənistan yaxşı anlaşırlar ki, Azərbaycan öz işğal

Ali Məhkəmə 21 ildir həbsdə olan "OMON"çuları azadlığa buraxmadı

Elçin Əmiraslanov, Arif Kazimov və Səfa Poladovun işi Avropa Məhkəməsinə gedir

Ömürlük həbs cəzası almış keçmiş "OMON"çular Elçin Əmiraslanov, Arif Kazimov və Səfa Poladovun kasasiya şikayəti üzrə məhkəmə keçirilib. Musavat.com-un məlumatına görə, Ali Məhkəmədə hakim Fərhad Kərimovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə məhkumlardan heç biri iştirak etməyib. Vəkil Elçin Sadiqov çıxış edərək bildirib ki, müdafiə etdiyi şəxslər məhkəməyə ərizə verərək iştiraklarının təmin olunmasını istəyib. Hakimler vəsatəti təmin etməyib.

Daha sonra Elçin Sadiqov kasasiya şikayəti üzrə çıxış edib. Bildirib ki, hər 3 şəxs 21 ildir məhkumluq həyatı yaşayır və onların cəzasının müddətli cəza ilə əvəz olunmasını istəyib: "Onların özləri də xahiş ediblər ki, cəzaları 20 ilə salınsın və azadlığa çıxsınlar".

Prokuror çıxış edərək şikayətin təmin olunmasını istəyib.

Hakimlər kollegiyası yerində müşavirə edərək şikayəti təmin etməyib.

Vəkil Elçin Sadiqov bununla bağlı Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə şikayət edəcəklərini bildirib.

Qeyd edək ki, "OMON" üzvləri E.Əmiraslanov, A.Kazimov və S.Poladov bəzələrdəki ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzasının 20 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilməsi barədə Qaradağ Rayon Məhkəməsinə müraciət ediblər. Məhkəmə məhkumların müdafiəçisi Elçin Sadiqov tərəfindən verilmiş ərizənin məhkəmənin icraatına qəbul edilməsindən imtina edib. Qərardan narazı qalan həmin şəxslər apelyasiya şikayəti veriblər. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi şikayəti təmin etməyib. Daha sonra onlar Ali Məhkəməyə müraciət ediblər.

Xatırladaq ki, hər üç şəxs 1996-cı ildə məhkəmənin hökmü ilə ölüm cəzasına məhkum olunub. Daha sonra onların cəzası ömürlük azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilib.

İlhamə Quliyevanın oğlunun dostu həbsdən çıxdı

Dələduzluqda təqsirləndirilən mərhum xalq artisti İlhamə Quliyevanın oğlunun dostu Vüqar Bəkirov barəsində olan hökmdən verilən apelyasiya şikayəti üzrə məhkəmə başa çatıb.

Lent.az-a bu barədə vəkil Adəm Məmmədov məlumat verib.

Vəkil bildirib ki, hakim Əflatun Qasimovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə Vüqar Bəkirova bəraət hökmü verilib və məhkəmə zalından azadlığa çıxıb.

Qeyd edək ki, ittiham aktına əsasən, V.Bəkirov Ülviyyə Ələkbərova adlı qadından və Biləsuvar rayon sakini Oruc Məmmədovdan dələduzluq yolu ilə pul alaraq qayıtmayıb. Hər iki şəxsin hüquq-mühafizə orqanlarına müraciətindən sonra V.Bəkirov barəsində cinayət işi başlanılıb. O, Cinayət Məcələsinin 178.2.4-cü (dələduzluq, xeyli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) maddəsi ilə ittiham olunub.

İbtidai istintaq dövründə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilməyən V.Bəkirov bir neçə dəfə məhkəməyə gəlmədiyi üçün Yasamal Rayon Məhkəməsinin hakimi Ramin Qurbanov tərəfindən əvvəl axtarış haqqında qərar qəbul edilib. Daha sonra polis əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində V.Bəkirov saxlanılıb və barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Yasamal Rayon Məhkəməsinin hökmü ilə V.Bəkirov 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hökmdən narazı qalan məhkum apelyasiya şikayəti verib.

Xatırladaq ki, V.Bəkirov mərhum xalq artisti İlhamə Quliyevanın oğlu Orxan Nadirovun dostudur. O, İ.Quliyevanın keçmiş köməkçisi Hüseynova Mehriban Bəylər qızı barəsində hüquq-mühafizə orqanlarına şikayət edib. Nəticədə M.Hüseynova azadlıqdan məhrum edildi. Bir müddət sonra isə şərti cəza ilə həbsdən azad olundu.

İ.Quliyeva 2016-cı il fevral ayının 25-də 73 yaşında dünyasını dəyişib.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, xalq şairi Fikrət Qocanın 57 yaşlı oğlu Yalçın Qocayev öldürüldü. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, martın 11-də saat 2 radələrində Vətən Mühəribəsi Vətənlər Birliyinin Nəsimi rayonu, M.Cəlil küçəsində yerləşən şöbəsinin inzibati binasında Ruslan adlı şəxs oranın üzvü, Bakı şəhər sakini Yalçın Qocayevə baş nahiyəsindən küt alətlə xəsarət yetirib. Y.Qocayev hadisə yerində keçinib.

rinin ilkin qənaəti belə olub ki, mərhum yərə yığılma zamanı aldığı xəsarət nəticəsində dünyasını dəyişib. Sonradan meyitin ətraflı müayinəsi isə onun başına küt alətlə vurulan zərbənin təsirindən dünyasını dəyişdiyini ortaya çıxarıb. Araşdırmalar zamanı həbs edilən 3 şəxsdən biri, birbaşa Y.Qocayevın ölümündə təqsirləndirilən R.Məmmədovun əvvəllər adam oğurluğuna görə həbsdə olduğu üzə çıxıb. Digər 2 şəxsin - Elnur Nəhmədov və Pərviz Hüseynovun cinayət haqda bilib xəbər verməməkdə ittiham ediləcəkləri gözlənilir.

Mərhum Y.Qocayev həddən

"İstəyirlər 100 adam tutsunlar..."

Adam oğrusu Fikrət Qocanın oğlunu öldürübmüş

Xalq şairi Fikrət Qoca "Yeni Musavat"a açıqlamasında bildirib ki, oğlunun öldürülməsindən məlumatsız olublar: "Elə bilirdik ki, çox pis şəkildə yığılıb və həkimlər gələnə kimi keçinib. Sonradan bizə dedilər ki, belə bir hadisə olub". Mən oğlumu itirmişəm. Daxili İşlər Nazirliyi çox sağ olsun ki, bu məsələyə aydınlıq gətirib. Amma bunun da heç bir təsəllisi yoxdur. Çünki mənim bir oğlum var idi. O da öldü. İstəyirlər 100 adam tutsunlar. Bunun mənə xeyri var? Əlbəttə ki, səbəbini açıb öyrənəcəklər ki, onu kimlər niyə öldürüb" deyərək, xalq şairi bakupost.az-a bildirib.

Şair qeyd edib ki, oğlunun hansı səbəbdən öldürüldüyünü bilmir: "Mən onu belə qurtarmışam ki, atasına görə lovgalıq etsin. O, çox ağıllı və savadlı bir oğul idi. Ən yüksək vəzifələrdə belə işləyib. Oğlum hər şeyin qədrini bilirdi. Onun nə düşməni ola bilirdi ki?"

Faktla bağlı Nəsimi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcələsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Polis və prokurorluq orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Y.Qocayevın tanışları - Sumqayıt şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş 1979-cu il təvəllüdü Ruslan Məmmədov, eyni təvəllüdü Sabirabad rayon sakini Elnur Nəhmədov və Bakı şəhər sakini 1980-ci il təvəllüdü Pərviz

Hüseynov tutulublar. İlkin məlumatlara görə, həmin gün hər 3 şəxs əvvəldən tanışları Y.Qocayevın iş yerinə gələrək orada içki məclisi qurub. Məclis tərəflər arasında mübahisə ilə nəticələndi. Y.Qocayev özündən çıxmış R.Məmmədovu sakitləşdirmək istəyib. Əvəzində sonuncu onun başına yumruq zərbəsi endirib. Y.Qocayev yərə yığılandıqdan sonra hər 3 şəxs onun otağını tərk edib. Nəsimi Rayon Polis İdarəsindən bu məlumatı təsdiqləyiblər.

Sonradan hadisə yerinə təcili tibbi yardım gəlib. Həmin vaxt Y.Qocayev artıq keçinibmiş. Hadisə yerində Y.Qocayevın cansız bədənini müayinə edən məhkəmə tibb ekspertlə-

artıq sadə həyat tərzi sürən biri idi. Qəzetimizin 2 may 2012-ci ildə işıq üzünə çıxan sayında Y.Qocayevın "Fikrət Qocanın oğlu "Varis"də" sərlövhəli müsahibəsini təqdim etmişdik. İnşaat Mühəndisliyi İnstitutunu bitirən Y.Qocayev müsahibəsində Ukrayna, Belarus, Moldova üzrə səfirlikdə siyasi məsələlər üzrə birinci katibdən tutmuş fəhlələrdən danışmışdı. Həmin müsahibə ilə linkə tikləməqlə <http://musavat.com/news/olke/fikret-qocanın-oglu-varisde-122908.html> <http://musavat.com/news/olke/fikret-qocanın-oglu-varisde-122908.html> tanış ola bilərsiniz.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

"Lapşin işi"nin istintaqı davam edir

Ekspert: "Bloggerlə bağlı layihəni məqsədinə çatmış hesab etmək olar"

Separatçı ermənilərə dəstək verən yazılarında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı çağırışlara görə həbs edilən blogger Aleksandr Lapşinin vəkilii martın 13-də onunla görüşüb. Bu barədə APA-ya A. Lapşinin vəkilii Eduard Çernin deyib.

E. Çernin yaxın zamanlarda A. Lapşinin yaxınlarının da onunla görüşəcəyini deyib: "Lapşin istintaqın nə vaxt bitəcəyini, işin nə vaxt məhkəməyə göndiriləcəyini soruşur. Heç bir şikayəti yoxdur. Ya bayramda, ya bayramdan sonra onunla görüşmək üçün anası və digər yaxınları gələ bilər".

Vəkilin sözlərinə görə, istintaqın yekununda ittiham tərəfi onlara sübutları təqdim edəcək. O qeyd edib ki, istintaqın nə vaxt bitəcəyi məlum deyil.

Xatırladaq ki, fevralın 7-də Belarus Ali Məhkəməsi keçən ilin dekabrında rəsmi Bakının sorğusu əsasında saxlanmış blogger Aleksandr Lapşinlə bağlı yekun qərarı elan edib. Məhkəmə onun ölkəmizə ekstradisiyası barədə Belarus Baş Prokurorluğunun 18 yanvar tarixli qərarından verilən apelyasiya şikayətini təmin etməyib. Bundan öncə Minsk Şəhər Məhkəməsi də analoji qərar çıxarmışdı.

Bu, o deməkdir ki, Lapşinin ölkəmizə təhvil verilməsi haqda qərar dərhal qüvvəyə minmiş sayılıb. Kremlin, rəsmi İrəvanın və İsrail hakimiyyətinin açıq hi-

mayəsi altında olan blogger Azərbaycan və Belarus iqtidarının qətiyyəti sayəsində Azərbaycana ekstradisiya olunub.

Lapşin və anası prezident İlham Əliyevə əfvlə bağlı yazılı müraciət də ünvanlayıblar.

Bəs artıq 1 aydan çoxdur ki, Azərbaycanda saxlanılan Lapşin azadlığa buraxıla bilirmi? Onu nə gözləyir?

Ekspert Fərhad Mehdiyev bildirib ki, əslində Lapşinlə bağlı layihəni uğurlu və yerinə yetirilmiş saymaq olar:

"Lapşin haqqında məhkəmə qərarı olmadığı üçün hələ ki əfvə düşə bilməz. Amnistiya vasitəsilə azadlığa buraxıla bilər ki, bunu da parlament bir nəfər üçün verməz. Lakin prokurorluq özü cinayət işinə xitam verə bilər. Həsab edirik ki, onun əməlindən peşman olmasını, bir də belə səhv etməyəcəyini söyləməsini, artıq Azərbaycanın istəyinə nail

olmasını nəzərə alaraq azadlığa buraxıla biləcəyini qeyd etmək olar. Qənaətimə görə, Lapşinin Azərbaycanın əleyhinə olduğunu söyləmək çox da düzgün deyil. Çünki o, öten il Bakı haqqında material da hazırlayıb, Bakını mədh etmişdi. Lapşinin hərəkətlərinə diqqət etdikdə, onun həm də normal psixikaya sahib insan olmadığını da görmək olur. Görünür ki, bu adam macərapərəst bir insandır. Bütün bunları nəzərə almaqla demək olar ki, cinayət işinə xitam verilə bilər. Hesab edirik ki, xitam verilsə, indiki məqamda bu, daha da yaxşı olar. Çünki bu məsələni Azərbaycanın imicini ləkələmək üçün sabah çox çək-çevir edəcəklər".

Ekspert bildirib ki, Lapşinin həbsi Azərbaycanla İsrailin münasibətlərinə mənfi təsir edə bilməz: "Bir ölkənin vətəndaşına qarşı açılan cinayət işi mütləq olaraq iki ölkə arasındakı münasibətlərə təsir edir. Lakin çox zaman bu, ölkələr arasındakı münasibətə mənfi təsir göstərmir. Çünki ölkələr üçün diplomatik münasibətlər çox vacibdir. Bir insanın qanunsuz əməllərinə görə bu münasibətlərin pozulmasına gətirirlər. İstisna hal olmalıdır ki, hər hansı bir vətəndaşın həbsinə görə münasibətlər gərginləşsin. Eyni zamanda nəzərə alaq ki, Lapşin bir neçə dövlətin vətəndaşıdır. Belə hal olduğu zaman isə diplomatik qorunmanın əhəmiyyəti azalır. Bir var ki, insan bir dövlətə vətəndaşlıq baği ilə bağlı olsun, bir də var ki, 4 dövlətə..."

F.Mehdiyev bildirib ki, Azərbaycan Lapşini azadlığa buraxarsa, bu heç də bizim hansısa təsirlərdən belə addım atmamız anlamını verməz: "Bir ay kiçik müddət deyil. Burada bir ay, yaxud da bir il ölçü deyil. Ölçü bu idi ki, bu cür insanları tutub götürmək də mümkündür. İnanın ki, kimsə heç beş gün də həbsdə qalmağa istəməz. Bir ay insanın həyatının böyük bir hissəsidir. Bu müddət ərzində insan bəlkə də beş il qocalar. Lapşin də şübhəli səhvinə başa düşüb".

Qeyd edək ki, 40 yaşlı Lapşin Rusiya, Ukrayna və İsrail vətəndaşıdır. O, 2011-ci ilin aprel və 2012-ci ilin oktyabr aylarında Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə səfər edib, özünə məxsus puerrio.livejournal.com portalında Dağlıq Qarabağı müstəqil dövlət kimi qələmə verib, həmçinin 6 aprel və 29 iyun 2016-cı il müraciətlərində işğal olunmuş ərazilərdə qanunsuz fəaliyyət göstərən rejimin "müstəqilliyini" dəstəkləməklə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün parçalanmasına yönələn çağırışlar edib.

□ Əli RAİS

Son zamanlar Azərbaycan müxalifətinin ölkə daxilindən daha çox, xaricdə təşkilatlanmağa, güclənməyə meyilli olduğu görünür. Bunu onların Avropanın müxtəlif ölkələrində keçirdikləri aksiyalardan görmək mümkündür. Demokratik düşürgə Azərbaycanda aksiya, fləşmob və piketlər keçirmir, amma bunların hər birini demək olar ki, hər həftə xaricdə təşkil edir.

Sanki bu düşürgə iqtidarı ölkədə deyil, xaricdə axtarır. Özü də xaricdə keçirilən aksiyalarda iştirakçıların sayının müxalifətin Azərbaycanda aylar öncə keçirdikləri mitinqlərdən getdikcə çox olduğu görünür. Son bir ayda bu istiqamətdə Müsavat

Azərbaycan müxalifəti xaricdə fəallaşır - səbəb

Yadigar Sadiqov: "Ölkəmizdə mühit yaranan kimi aksiyalara başlayacağıq"

Partiyası daha fəaldır. Qurumun Almaniyada yaratdığı Avropa Koordinasiya Mərkəzi (AKM) fevralın ortalarında başlayaraq ciddi fəallıq nümayiş etdirir. Almaniyaya səhərlərində, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində Azərbaycandakı insan haqları, siyasi məhbuslarla bağlı aksiyalar keçirilir. Təkcə martın 12-də AKM 5 aksiya təşkil edib. Almaniyanın Düsselndorf, Mainz, Nürnberq, Fransanın Laval və İsveçin Stokholm şəhərlərində Mehman Hüseynova və digər siyasi məhbuslara azadlıq tələbi ilə aksiyalar keçirilib.

Təşkil olunan aksiyalarla bağlı ən müxtəlif iddialar var. Bəziləri hesab edir ki, bu tipli aksiyalar xaricdə oturmaq ala bilməyən insanların bu hüquqları əldə etmələri üçün keçirilir. Aksiya iştirakçıların tərkibi ilə bağlı təzadı fikirlər çoxluq təşkil edir. Fotolara baxanda çoxlarının Azərbaycandakı siyasi partiyalardan hansının üzvü olduğunu müəyyən etmək olduqca çətin görünür. Amma aksiyada iştirak edən hər bir şəxsin partiya bağlılığı olduğuna şübhə yoxdur. Belə fikirlər də var ki, Azərbaycanda təzyiç və digər bu kimi amillər səbəbindən ölkə müxalifəti xaricdən hakimiyyətə təzyiç etmək, hakimiyyətlə mübarizə aparmaq taktikası yürüdü.

Müsavat başqanının müavini, Divan üzvü Yadigar Sadiqov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında AKM-ə Müsavatın xaricdə təşkilatlanması gözü ilə baxmağın doğru olmadığını bildirdi: "AKM vaxtilə Azərbaycanda olarkən Müsavatın üzvü

olan insanların yaratdıqları qurumdur. Bu qurumun Müsavat Partiyası ilə yalnız ideya bağlılığı var. Biz ölkə daxilində də təşkilatlanmağa çalışırıq və təşkilatlanmağa çalışırıq və təşkilatlanırıq. Zona müşavirləri keçiririk, yeni üzvlər qəbul edirik. İstədiyimiz qədər olmasa da, hər gün partiya üzvü olan yeni insanlar var. Azərbaycanda siyasi müstəvi çox məhduddur. Aksiyalar keçirmək yalnız "Məhsul" stadionu ilə məhdudlaşır. Bölgələrdə aksiya keçirmək üçün ümumiyyətlə, imkan yoxdur. Digər tərəfdən, aksiyalarda iştirak edənlərə qarşı repressiyalar həyata keçirilir. Ötən ilin sentyabrındakı mitinqlərdə biz bunu yaxşı gördük. Bu da aksiyaların kütləvi şəkildə alınmasının qarşısını alır. Partiya üzvləri iştirak etsələr də, narazılığın pik həddə olduğuna baxmayaraq, geniş kütlələr iştirak etməyə çəkinirlər. Özlərinə problem yaratmamağa çalışırlar. Buna görə də, xaricdə olan demokratik mühitdən istifadə etməyə çalışırıq. Amma bu o demək deyil ki, biz yalnız onunla kifayətlənəcəyik. Yəqin ki, yaxın zamanlarda da ölkə daxilində aksiyalar təşkil etmə məsələsi müzakirə olunan məsələlər sırasında olacaq. İstənilən fəaliyyət səmərəli olur. Bunun az və ya çox olması müzakirə edilə bilər. Ən azından heç bir şey etməməkdən daha yaxşıdır. Belə bir misal var ki, fəaliyyət göstərənler hökmən deyil qalib gəlsinlər, amma fəaliyyət göstərməyən əvvəldən məğlubdur. Bunun nə qədər effektiv olacağını gələcəkdə görəcəyik. Biz o fikirdə deyilik ki, xaricdəki

Əfv sərəncamı hansı gün imzalanacaq?

Novruzda imzalanacağına şübhə yeri qalmayan əfv sərəncamının nə zaman verəcəyi ilə bağlı müəmmallar davam edir. Əksəriyyət dövlətdə 17 martın bayram-qabağı sonuncu iş gününü olduğunu nəzərə alaraq, həmin günə qədər sərəncamın verəcəyini düşünür.

Bununla belə, əfvün şənbə gününə təsadüf edə biləcəyi ilə bağlı da fikirlər var. Günlər keçdikcə əfv ətrafındakı iddiaların sayı da artmaqdadır. Sözsüz ki, hər əfv öncəsi olduğu kimi, indi də ən çox müzakirə mövzusu siyasi məhbuslardır. Bu bayramda əfv düşmək şansı olan siyasilərin hər birinin azad olunacağı bildirilir. Bir il öncəki əfvün bu dəfə təkrarlanacağına ümidlər yüksəkdir. Onu da xatırladaq ki, siyasilərdən əfv düşmək şansı olanlar əvvəlki illərlə müqayisədə azdır. REAL sədri İlqar Məmmədov, NİDA-çı gənclər ilkin Rüstəmzadə və Əbdül Əbilov, AXCP-dən Asif Yusifli, Seymur Həzi, Məmməd İbrahim, Elvin Abdullayev kimi məhbuslar azad oluna bilər.

İ.Məmmədovun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova martın 11-də onunla görüşdükünü bildirdi: "Bayramqabağı görüşə bilməyəcəyik. Çünki martın 11-də görüşdük. Bir də bayramdan sonra görüşə gedəcəyik. Əfvə bağlı ümid varmı sualınıza gəldikdə isə əvvəldən buna cavab vermişəm, dəyişən heç nə yoxdur".

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Səidə Qocamanlı əfvün hansı gün verilməsinin elə də önəm kəsb etmədiyini qeyd etdi: "Əfvün nə zaman olacağını nə siz, nə də bizlər bilə bilmərik. Bu məsələ birbaşa dövlət başçısının səlahiyyətindədir. Əfv fərmanı olacaq, bu birmənalıdır. Bildiyimiz kimi, ölkə başçısı Fransada rəsmi səfərdədir. Çox güman ki, o gələndən sonra bu məsələyə baxılacaq və fərman imzalanacaq. Amma hansı gün olacağını demək çox çətindir. Ortada birçə fakt var, o da əfvün verəcəyi ilə bağlı. Biz də olan məlumata görə, təqdim etdiyimiz 27 nəfərlik siyahıya baxılıb. Hesab edirəm ki, o siyahı kifayət qədər realdır. Başa düşürəm ki, bu dəqiqə məhbus ailələri həyəcanla o günü gözləyirlər. Amma düşünsünlər ki, biz də onlar qədər təşviş içindəyik. Çox arzulanırdı ki, gördüyümüz işin bəhrəsi olsun, təqdim etdiyimiz siyahıya baxılınsın və oradakı insanlar azad olunsun. Səbirlə gözləmək lazımdır. Bayram axşamına qədər o sərəncamın verilməsi çox gözəl olardı ki, azad olunan şəxslər ailələri ilə birlikdə bu gözəl bayramı keçirsinlər. Mən elə bilirdim ki, bu əfv bir öncəkinə çox bənzəyəcək. Bir il öncəki Novruz əfvi bizləri çox sevindirirdi".

□ Cavansir ABBASLI

aksiyalarla buradakı vəziyyəti dəyişə bilərik. Onlar yardımçı aksiyalardır. Əsas proseslər Azərbaycanda cərəyan etməlidir və yəqin ki, edəcək. Müxalifətin iqtidarı guya ölkədə unudub, xaricdə axtarması kimi fikirlər tamamilə gülüncüdür. Bir şeyi nəzərə almaq lazımdır ki, xaricdə rahat şəkildə aksiyalar təşkil etmək olur, orada repressiyalar yoxdur. Düzüdü, onların buradakı yaxınlarına qarşı təzyiqlər olur. Amma hər halda, xaricdə aksiyaların keçirilməsi oradakı demokratik mühitlə bağlıdır. Azərbaycanda həlledici məqamlar ölkənin daxilində baş verəcək. Ölkəmizdə mühit yaranan kimi aksiyalara başlayacağıq. Cəmiyyəti gözləyirik. Cəmiyyətin hər şeyə hazır olduğunu, həbslərə baxmayaraq, mübarizə apardığını görəndə öndə gedəcəyik".

Y.Sadiqov xaricdə keçiri-

□ Cavansir ABBASLI

13 il əvvəl bizi şantaj edən ölkənin "qonaqpərvərliyi"

Halid KAZIMLI

Görək ki, 2004-cü ilin ortalarıydı, Azərbaycan Şimali Kipr Türk Respublikası ilə yaxınlaşma yolu tutmuşdu, qarşılıqlı əlaqələr güclənirdi, Bakıyla Lefkoşa arasında təyyarə reysinin açılması, birgə müəssisələr təsis edilməsi müzakirə olunurdu.

Bu sayaq xəbərlərin yeni-yeni mətbuata çıxdığı ilk günlərdə qəfildən informasiya məkanını toz-duman götürdü. Məlum oldu ki, Yunanıstan və Kipr (yunan) Respublikası bu əlaqələrdən olduqca endişələnib.

Afinadan və Nikosiyadan rəsmi Bakıya notalar gəlmişdi, diplomatik kanallarda gərginlik yaranmışdı. Yunan dövlətlərinin o vaxtkı rəhbərliyi, kobud ifadə ilə desək, əbani başına çəkmiş, haray-qışqırıq salmışdılar, Azərbaycanla ŞKTR-in yaxınlaşma təşəbbüsünə qarşı çıxır, əks təqdirdə, qondarma "DQR"-i tanıyacaqları ilə hədələyirdilər.

Əslində ölkəmizin Şimali Kiprlə yaxınlaşması Azərbaycanda çoxlarının üreyindən idi, iqtidar düşürgəsində də, müxalifət cəbhəsində də hesab edirdilər ki, Kipr adasının 40 faizində yaşayan türklərlə daha isti münasibətlər qurulmalıdır, hərtərəfli əlaqələr, gediş-gəliş bərqərar edilməlidir.

Fəqət ortada Qatabağla bağlı şantaj olduğundan Azərbaycan ŞKTR-lə əlaqələri zəiflətməli, bir sıra layihələrdən vaz keçməli oldu.

Onu da qeyd edək ki, o zaman Yunanıstan Avropanın qüdrətli dövlətlərini də bu məsələdə öz müttəfiqinə çevirmişdi, onlar da hesab edirdilər ki, Azərbaycan dünya birliyi tərəfindən tanınmamış dövlətlə ikitərəfli və çoxşaxəli əlaqələr qura bilməz.

Budur, o hadisənin üstündən 13 il keçib və Yunanıstanın özü dünya birliyi tərəfindən tanınmamış qondarma "DQR"-ə qucaq açıb.

Yayılan xəbərlərdə bildirilir ki, separatçı rejimin "XİN başçısı" Yunanıstana səfərə gedib və bu ölkədəki erməni kilsəsində, eləcə də erməni şagirdlərin təhsil aldığı məktəblərdə olub.

Söz yox, bu, "XİN rəhbəri" Karen Mirzoyanın rəsmi səfəri deyil. Onu Yunanıstana ölkə rəhbərliyi dəvət etməyib və böyük ehtimalla Yunanıstan rəsmiləri tərəfindən qəbul edilməyəcək (hərçənd belə bir variantı tam istisna etmək də olmaz).

Ancaq unutmayaq ki, adam bu ölkədə təşkil olunan "Bizim qəhrəman Artsaxımız" adlı tədbirdə iştirak edir. Bu, dolayısıyla da yox, birbaşa Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı hörmətsizlik, hətta qəsdidir.

Aydın məsələdir ki, bu iki dövlət - Ermənistanla Yunanıstanı birləşdirən orta nöqtələr var və onların ən güclüsü hər ikisinin Türkiyəni, etnik türkləri düşmən hesab etməsidir.

Bu baxımdan adı çəkilən tədbirin region ölkələrindən başqa bir yerdə yox, məhz Yunanıstanda keçirilməsi təsadüfi deyil və anlaşılındır.

Bununla belə, ola bilməz ki, vaxtilə tanınmamış dövlətlə əlaqələr qurduğuna görə Azərbaycanı təhdid və şantaj edən bir dövlət özü cəzasız şəkildə başqa bir tanınmamış dövlətin nümayəndəsinə qucaq açsın.

Demək, indi də Yunanıstanın üstünə getmək, ondan izahat istəmək, qondarma "DQR"-lə əlaqələri kəsmək üçün tədbirlər görməyi tələb etmək növbəsi Azərbaycandadır.

Hətta Yunanıstan vaxtilə Azərbaycanı şantaj etməmiş olmasaydı da, separatçı rejimlərimə himayədarlıq edən istənilən dövlətdən izahat tələb edilməlidir.

Beynəlxalq hüquqda bunun yolları, üsulları var. Bu kimi hallarda cavabdeh dövlətin səfəri izahat istəyən ölkənin xarici siyasət idarəsinə çağırılır və ondan dövlətinin yol verdiyi hərəkətə dair izahat tələb edilir, xəbərdarlıq olunur.

Belə olmasa, heç kim həmin dövlətin suverenliyinə hörmət etməz və qondarma rejimlərin yavaş-yavaş tanınması, legimləşdirilməsi, "ortalığa çıxarılması" prosesi sürətlənər.

Bu işlərin qaydası budur. Necə deyirlər, hamıya adətdir, bizə biadət?

Martın 14-də Ali Məhkəmədə sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun qudası, Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinin sabiq sədri, hazırda həbsdə olan Cahangir Hacıyev və digərlərinin Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin ilkin qərarından verdikləri şikayətə baxılıb.

Cahangir Hacıyev

F.Mehdiyev deyib ki, C.Hacıyev və digərlərinin işi üzrə aparılan məhkəmələrdə çəkişmə prinsipləri pozulub: "Məhkəmə ittiham və müdafiə tərəflərinin mövqeyini dinləyib, araşdırıb qərar verməlidir. Bu iş üzrə isə belə olmadı, qanun tələb etdiyi çəkişmə prinsipi ittiham tərəfinin xeyrinə pozuldu. Bu iş üzrə xüsusi qərar, birtərəfli mövqe var. Bunu

Beyləqanda məktəbli qıza təcavüz edənlər həbs olundu

Baş Prokurorluq Beyləqanda baş vermiş cinsi zorakılıq hadisəsi ilə bağlı məlumat yayıb. Lent.az-a daxil olan məlumatda bildirilir ki, Beyləqan rayon sakini, yetkinlik yaşına çatmayan Lalə Məmmədovaya (ad, soyad şərtidir) qarşı həmkəndliləri - 1996-cı il təvəllüdü Tural Kərimov, 1997-ci il təvəllüdü Kamil Hüseynov və digərləri tərəfindən seksual xarakterli hərəkətlər edilməsinə görə martın 9-da Beyləqan Rayon Polis Şöbəsinin İstintaq Bölməsində Cinayət Məcəlləsinin 152.1-ci (on altı yaşına çatmayan şəxslə cinsi əlaqədə olma və ya seksual xarakterli hərəkətlər etmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

İş üzrə məhkəmə-tibb ekspertizası təyin edilmiş, çoxsaylı şahidlər dindirilmiş və digər təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri aparılıb. Beyləqan rayon hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən həyata keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində K.Hüseynov və T.Kərimov şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olunub.

Onlar iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək Cinayət Məcəlləsinin qeyd olunan maddəsində nəzərdə tutulan ittiham elan edilməklə barələrində rayon məhkəməsinin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Hazırda iş üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir.

da), 309.2 (vəzifə səlahiyyətlərini aşma ağır nəticələrə səbəb olduqda), 313-cü (vəzifə saxtakarlığı), 228.1 və 228.4-cü (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, maddələri ilə ittiham olunublar. C.Hacıyev Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Məhkəmənin hökmünə görə,

C.Hacıyevdən 63 milyon məbləğ tutularaq Beynəlxalq Banka ödəniləcək. Hökmə əsasən, digər təqsirləndirilən şəxslər - 3 il sınaq müddətinə olmaqla A.Sultanov 7 il 6 şərti, İ.Abdullayev 6 il 6 ay şərti, K.Orucov 7 il 23 gün şərti, M.Cahangirov 7 il 6 ay şərti azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilib. Y.Ələkbərov 8 il 6 ay, İ.Hüseynov 8 il, A.Cavadov isə 10 il 11 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Eldar Mahmudov qudasını həbsdən qurtara bilmədi

Cahangir Hacıyevin daha bir şikayətini Ali Məhkəmə təmin etmədi

Eldar Mahmudov

Ali Məhkəmənin qərarından sonra C.Hacıyevin vəkili F.Mehdiyev "Yeni Müsavat"a açıqlama verib. Deyib ki, işin hərtərəfli, ədalətlə araşdırılması üçün birinci məhkəmə instansiyasında kifayət qədər vəsatətlər veriblər: "Vəsətətlərimiz təmin olunmadı. İstintaq birtərəfli gedir. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə iş gətirən hazırlıq iclasında, sonradan məhkəmə prosesi dövründə 30-a yaxın vəsatət verdik. Vəsətətlər bilavasitə işin mahiyyəti ilə bağlı idi. İşin obyektiv

araşdırılmasına xidmət edirdi. Hakim vəsatətlərə məhkəmənin yekununda baxılacağını bildirmişdi. Yekunda isə bir qərarla vəsatətlər rədd olundu. Bundan sonra biz məhkəmə istintaqının yekunlaşdırılmasına etiraz etdik. Buna baxmayaraq, yekunlaşdırıldı. Məhkəmənin tərkibinə etirazlar verdik, amma etirazımız təmin olunmadı. Birtərəfli, qərəzli mövqe nümayiş etdirilir. Bu mövqeyin nədən qaynaqlandığını deyə bilmərəm. Fakt odur ki, iş ittihamın versiyası üzərində qurulub".

ilk gündən deyirik. Hadisələrin gedişatı bunu deməyə əsas verir".

İttihamla görə, Azərbaycan Beynəlxalq Bankın İdarə Heyətinin həbsdə olan sədri C.Hacıyev, Beynəlxalq Bankın Mərkəzi filialının direktoru vəzifəsində işləmiş Anar Sultanov, bankın mərkəzi filialının müdiri işləmiş İlqar Abdullayev, "İnter Security" MMC-nin direktoru işləmiş İbrahim Hüseynov, mərkəzi filialın direktoru işləmiş Yusif Ələkbərov, bankın nəqliyyat filialının direktoru işləmiş Kənan Orucov, bankın Nərimanov filialının direktoru işləmiş, hazırda "AFB Bank"-ın sədri olan Məmməd Cahangirov və Bakı Fındıq Zavodunun direktoru işləmiş Azad Cavadov Cinayət Məcəlləsinin 179.3.1, 179.3.2 (müştəkkil dəstə tərkibindən külli miqdarda mənimləmə), 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduq-

Artur Rasi-zadə

verdiyi fizioloji imkanlara görə insan 100 yaşadək yaşaya bilər. Amma heç birimiz bu yaşadək yaşaya bilmirik. Səbəb isə tənbellik, düzgün qidalanmamaq, genetik və digər xarakteristiklər və sairə çoxsaylı faktorlardır. Dünyanın əksər ölkələrində bu yaşda insanlar idmanla məşğul olur, velosiped sürür. Özüm dəfələrlə İngiltərədə bunun şahidi olmuşam. İdman bir vədişdir. Birdən-birə idmanın hansısa növü ilə məşğul olmaq olmur.

Müəyyən vədişləri mənimlədikdən sonra orqanizmə buna alışır. Əgər insan uzun müddət idmanla məşğuldursa, təbii ki, müəyyən yaşda da məşqlərini davam edə bilər, hətta 80 yaşında da. Amma baxır, hansı idman növü ilə məşğul olur. Bu idmanda fiziki güc çox olmamalıdır, çünki həddən ziyadə fiziki işlənmə üreyə əlavə yüküdür. Bu da ağır fəsadlara, fəqərə sütununda zədələnmələrə gətirib çıxara bilər. Piyada gəzmək

daha məsələhətdir. Əgər dikdən sonra orqanizmə buna alışır. Əgər insan uzun müddət idmanla məşğuldursa, təbii ki, müəyyən yaşda da məşqlərini davam edə bilər, hətta 80 yaşında da. Amma baxır, hansı idman növü ilə məşğul olur. Bu idmanda fiziki güc çox olmamalıdır, çünki həddən ziyadə fiziki işlənmə üreyə əlavə yüküdür. Bu da ağır fəsadlara, fəqərə sütununda zədələnmələrə gətirib çıxara bilər. Piyada gəzmək

□ Xəlida GƏRAY

İdman etmək Artur Rasi-zadənin həyatına təhlükə yaradırmı...

Yaşlı adamlar üçün tövsiyə olunmayan idman növləri...

"Artur Rasi-zadə hər gün idman edir". Nazirlər Kabineti təbii xidmətinin rəhbəri Akif Əlinin bu sözləri ictimaiyyətdə, sosial şəbəkələrdə böyük maraq doğurub. Bəziləri 80 yaşlı baş nazirin hər gün idmanla məşğul olmasının inandırıcı görünmədiyini, digərləri isə idmanın onun sağlamlığı üçün təhlükəli olduğunu qeyd ediblər. Məlumdur ki, 50-60 yaşdan sonra insanlarda qan təzyiqi və ürək təzyiqi artmağa başlayır.

Ekspertlər dəfələrlə qeyd ediblər ki, yüksək təzyiqi və ürək problemi olan şəxslərin bu yaş dövründə idmanla məşğul olması, kəskin hərəkətlər etməsi təhlükəlidir və

bu səbəbdən onlar idman etməməlidir. Xüsusilə ürək problemi olanlar damar sertləşməsi və tıxanması kimi ölümcül hadisələr yaşaya bilər. Dəfələrlə yaşlı insanların

idman zallarında məşq edərkən və yaxud parkda yürüş edərkən qəfildən dünyasını dəyişdiyi məlumatlarla rastlaşmışıq.

Bes yaşlı insanlar hansı idman növü ilə məşğul olublar?

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev bununla bağlı "Yeni Müsavat"a danışdı: "Əslində təbiətin insana

Doğrudanmı bu qərar iqtisadiyyata müəyyən qədər müsbət təsir edə bilər?

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, bu layihə üçün maliyyə mənbəyi tapılsa və vətəndaşların hüquqları qorunsa, iqtisadiyyata böyük təkan verə bilər: "Təbii ki, "xruşovka" tipli binaların zaman etibarilə də vaxtı keçib. Yəni onların yenilənməsi lazımdır. Onlar tikilərkən 50 illik dövr üçün tikilmişdi. Yenilənməsi labüddür. Sadəcə olaraq, burada iki məsələ var. Birincisi, Azərbaycanda indiki maliyyə çətinlikləri dövründə maliyyə mənbələrinin tapılması, hansı mənbələr hesabına bu layihələrin maliyyələşməsi həyata keçiriləcək? ikincisi isə vətəndaşlarla hansı formada müqavilələr bağlanacaq və onların hüquqları pozulacaq, yoxsa yox?"

İki ayda ərzaq 15,6 faiz bahalaşmış-rəsmi

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 12,5 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri də 8,4 faiz artıb

Dövlət Statistika Komitəsi istehlak bazarında qiymətlərin necə dəyişdiyini açıqlayıb. Novator.az-ın məlumatına görə, rəsmi hesabatda bildirilir ki, 2017-ci ilin yanvar-fevral aylarında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 15,6 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 12,5 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 8,4 faiz artıb.

Fevral ayında yanvar ayına nisbətən istehlak məhsulları və xidmətlər 1,6 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları 2,5 faiz, qeyri-ərzaq məhsulları 0,9 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər 1 faiz bahalaşmış.

Ay ərzində düyünün, unun, qarabaşaq yarmasının, makaron məmulatlarının, mal, qoyun və toyuq ətinin, balıq məhsullarının, kolbasa məmulatlarının, süd məhsullarının, kərə və bitki yağlarının, şəkər və şəkər tozunun, qəhvə, çay və kakaonun, almanın, armudun, limonun, portağalın, naringinin, bananın, kələmin, göyərtinin, xiyarın, kartofun, soğanın, sarımsağın, yerkökünün, çuğundurun, spirtli içkilərin və bütün məmulatların qiymətlərində artım, yumurtanın qiymətində enmə müşahidə olunub.

Fevral ayında yanvar ayı ilə müqayisədə parçaların, geyim və ayaqqabıların, inşaat materiallarının, mebel və ev əşyalarının, zərgərlik məmulatlarının, xalça və digər döşəmə örtüklərinin, şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyalarının, meşəet cihazlarının, kompüterlərin, dəftərxana ləvazimatlarının, minik avtomobilləri və onlar üçün ehtiyat hissələrinin qiymətləri artıb.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərdən demir yolu və hava nəqliyyatı ilə beynəlxalq səfərinə xidmətlərinin, ölkədən kənara istirahət turlarının qiymətlərində azalma, avtomobillərin, mebel və döşəmə örtüklərinin təmiri xidmətlərinin, tibbi və stomatoloji xidmətlərin, mənzillərin icarə haqlarının, hotel və mehmanxanalarda göstərilən gecələmə xidmətlərinin qiymətlərində artım qeydə alınıb.

Balıq ilaxır çərşənbədə 17 dəfə bahalaşdı

Lənkəran bazarında ən çox alınmış satılan məhsulun balıq olması təsadüfi deyil. Yerli inanclara görə, martın 14-də ilaxır çərşənbə süfrəsində mütləq balıq qoyulmalıdır. Simuzər adlandırılan, içi ləvəngi ilə doldurulan balıq ilin bol və ruzili keçməsinin əsas atributlarından sayılır. "İstipress" xəbər verir ki, artıq 3 gündür Lənkəran bazarında balığın qiyməti əvvəlki günlərlə müqayisədə 5-10 dəfə qalxıb. Adı günlərdə qiyməti 3-8 manat arasında dəyişən balıq ilaxır çərşənbədə bazarda alıcıya irili-xırdalığından asılı olaraq 25-50 manat arası təklif olunur.

Maraqlıdır ki, son günlər havalər xoş keçdiyindən bazarda balıq da kifayət qədərdir. Qiymətlərin bu qədər qalxması alıcıları narazı salsada, satıcılar bunu həm tələbatın çoxalması, həm də digər ərzaq məhsullarının da bahalanması ilə izah edirlər.

Bazar rəhbərliyi isə qiymətləri tələblə təklifin formalaşdırıldığını, onların qiymətlərə müdaxilə etmədiklərini deyir. Süfrəsində balıq görmək inancını isə aztəminatlı ailələrin büdcəsinə ruzi-bərəkət yox, zərərdir.

Gedək, mikrorayon söküməyə...

Nüsrət İbrahimov: "Söküntü işlərinə başladıqdan sonra işin gedişatı göstərəcək ki, layihəni genişləndirməyə dəyər, yoxsa yox"

Sovet dönəmində kommunist şairin və yazıqların şeirlərində, əsərlərində "mikrorayon tikmək" tipli fikirlərə tez-tez rast gəlinirdi. Ümumiyyətlə, bu dövrlərdə mikrorayonları tərənnüm edən mövzular əsas yer tuturdu. Əvvəllər mikrorayonların tikilməsi təbliğ olunurdusa, indi tam əksi baş verir-mikrorayonlar sökülür. Bu mikrorayonlar, "xruşovka" tipli binalar xüsusən də orta yaşlı insanlara nostalgiya yaşadır, sanki onları o illərə aparır. Ancaq zaman keçdikcə hər kəs bilir ki, köhnə "xruşovka" tipli bu binalar söküləcək, yerində müasir tipli göydələnlər ucalacaq.

Elə bugünlərdə Azərbaycanın baş naziri Artur Rasi-zadə Bakı şəhərinin 1-ci mikrorayonunun yenidən qurulması ilə əlaqədar tədbirlər barədə qərar imzalayıb. Nazirlər Kabineti Bakı şəhərinin mikrorayonlarında əsasən Fransanın "Kamyu2" şirkətinin istehsalı olan və sonralar "xruşovka" kimi tanınan müvəqqəti yaşayış üçün nəzərdə tutulan, öz istismar müddətini başa vurmuş iripaneli yaşayış binalarında yaşayan sakinlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün həmin binaların sökülərək yerində müasir tələblərə uyğun yeni çoxmərtəbəli binaların tikilməsi məqsədi ilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əlaqədar təşkilatlarla razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq, 1-ci mikrorayon ərazisində aparılacaq yenidənqurma işləri üzrə sifarişçi funksiyasını Fövqəladə Hallar Nazirliyinə həvalə edib.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinə "Pilot layihə" kimi, Bakı şəhərinin 1-ci mikrorayonunda mülki, mənzil, şəhərsalma və tikinti qanunvericiliklərinin tələblərinə əməl etməklə, şəhərin ümumi

görünüşünə xələl gətirən, qəzalı vəziyyətdə olan, mövcud şəhərsalma normalarına cavab verməyən, "xruşovka" kimi tanınan yaşayış binalarının və həmin mikrorayonun ərazisindəki digər yaşayış və qeyri-yaşayış təyinatlı tikililərin sökülərək yerində yeni binaların tikilməsi, sosial infrastrukturun yaradılması və abadlaşdırılması üzrə ərazinin müfəssəl planının hazırlanması və təsdiqini, həmçinin bu müfəssəl plan əsasında yerinə yetiriləcək işlərin texniki-iqtisadi əsaslandırmasının hazırlanmasını və işlərin icrasını özündə əks etdirən Tədbirlər Planının layihəsini hazırlayaraq, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə razılaşdırmaqla, təsdiq edilməsi üçün 15 gün müddətində Nazirlər Kabinetinə təqdim etmək tapşırılıb.

Maraqlıdır, mikrorayonların və "xruşovka" tipli binaların sökülməsi düzgün addımdır mı?

Tikinti məsələləri üzrə ekspert Nüsrət İbrahimov bu binaların sökülməsinin labüd olduğunu dedi: "Bir neçə il bun-

Natiq Cəfərli: "Maliyyə mənbəyi tapılsa və vətəndaşların hüquqları pozulmasa, bu, iqtisadi canlanmaya təkan verə bilər"

dan əvvəl Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) şəhərdə yaşayış üçün yararsız olan və qəza vəziyyətində olan binaların texniki baxışını keçirib. Texniki baxış əsasında siyahı tərtib edilib ki, hansı binalar qəzalı vəziyyətdədir və söküləlidir. Onların içərisində daha çox köhnə iki mərtəbəli, hansı ki, onlar bur gən artıq sökülür, bir də istismar müddəti başa çatmış "xruşovka"lar, fransız evlər, "italyankalar"ın bəziləri var. Pilot layihə kimi birinci mikrorayondan başlayırlar. Özəl tikinti şirkətləri və yaxud da özəl investisiya hesabına burada hündürlükdəki müasir yaşayış binaları tikilməlidir. Yəqin ki, sökülüntü işlərinə başladıqdan sonra işin gedişatı göstərəcək ki, layihəni genişləndirməyə dəyər, yoxsa yox. Amma təbii ki, o binaların çoxu qəzalı vəziyyətdədir, yaşayışı yararsızdır və heç bir standartla cavab vermirlər. Ona görə də o binaların sökülməsi labüddür. Sadəcə olaraq, zaman məsələsi var. Yeni binaların tikilməsində də standartlar var. Yaşayış binasının giriş çuxurunu, avtoparkı, hündürlüyü, tikinti sıxlığı, əhali sıxlığı hamısı tikinti normalarında var və bunlara əməl olunmalıdır. Yəqin ki, yeni layihələr salınanda bunların hamısı nəzərə alınacaq".

Bir sıra mütəxəssislər bu qərarın yeni iş yerlərinin açılmasına da təkan olacağını və iqtisadiyyata müəyyən qədər xeyir verəcəyini deyir.

Yeni bu iki məsələ həll olunsada, təbii ki, bu cür layihələr həm iş yerlərinin yaradılmasına, həm də iqtisadiyyatın canlanmasına mühüm rol oynaya bilər. Bu, əslində yeni bir yanaşma da deyil. Bu yaxınlarda Rusiyada analoji addımlar atıldı. Moskvada 6 trilyon rublluq böyük bir layihə qəbul olundu- "xruşovka"ların yenilənməsi layihəsi. Çox güman ki, Azərbaycan hökuməti də buna bənzər bir addım atmaq istəyir. Sadəcə olaraq Rusiyada həmin layihədə artıq onlarla özəl şirkətlər iştirak üçün mürciət ediblər. Azərbaycanda isə özəl şirkətlərin belə bir imkanı yoxdur. Ya Neft Fondu, ya da büdcə hesabına bu həyata keçirilməlidir. Azərbaycan hökuməti hansı maliyyə mənbələri hesabına bu layihəni reallaşdıracaq? Çünki söhbət 100 milyonlarla dollardan, böyük bir layihədən gedir. Maliyyə mənbəyi tapılsa və vətəndaşların hüquqları qorunsa, onların əmlak hüquqları pozulmasada, təbii ki, bu iqtisadi canlanmaya təkan verə biləcək addımlardan biridir. Öz arxası ilə bir çox sahələri, o cümlədən tikinti materiallarının istehsalından tutmuş daşınmasına qədər bir çox sahələri inkişaf etdirə bilər. Amma maliyyə mənbələri ilə bağlı açıq görünən bir yol yoxdur. Bu layihələrin hansı maliyyə hesabına keçiriləcəyi çox təəssüf ki, Artur Rasi-zadənin imzaladığı o qərarda yoxdur".

□ Günel MANAFLI

Facebookda cinsini

"dəyişənlər" - psixoloq rəyi

Vəfa Rəşidova: "Bu cür hərəkətlər natamamlıq kompleksi yaşayan insanların əməlidir"

"Əgər bir kişi öz profilində arvad fotosu və adı yerləşdirərək şərh yazarsa, ondan nə kişi olacaq? Bu cür hərəkətlər heç bir qanuna və kişiliyə sığmır". Bunu ölkə.az-a açıqlamasında Milli Məclisin İctimai Birliklər və Dini Qurumlar Komitəsinin sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İcra katibinin müavini Siyavuş Novruzov sosial şəbəkələrlə bağlı təklifinə qarşı çıxan şəxslərə cavab verərkən deyib.

Son zamanlar facebook şimlərin tarixinə, profilin sosial şəbəkəsində qadın rənginə görə müəyyən edilən kişilər, kişi adı ilə yəni etmək mümkün olsa da, qadın profili açanların sayı hərdən bunu təyin etmək artıb. Bu cür profilləri paylaşan kişilərin çoxü sayı artır. Çünki saxta

profil sahibləri xarici saytlardan qız şəkillərini profil şəklində etdiyi üçün bu profilin sahibinin doğrudan da şəkildəki insan olub olmadığını ayırd etməkdə çətinlik çəkir. Facebookdan istifadə edən bir sıra mütəxəssislər kişilərin qadın, qadınların isə kişi profili yaratmaqda məqsədinin əsasən dost yığmaq olduğunu bildirirlər. Bəziləri isə bu cür profil yarananların əslində psixoloji problemləri olduğunu deyirlər.

Maraqlıdır, doğrudan da bu, psixoloji pozğunluğun əlamətidir?

Psixologiya və Nitq İnkişaf Mərkəzinin direktoru, psixoloq Vəfa Rəşidova bu cür profillərin qurbanlarının çox olduğunu dedi: "Biz üz-üzə olan, analiz qabiliyyəti yüksək olan, iş adamları bu cür profillərə baxanda bilir ki, bu, ciddi, ya saxta profildir. Amma hər kəs bunu ayırd edə bilmir. Bu cür hallar təbii ki, psixoloji bir narahatlıqdan, psixoloji sarsıntıdan irəli gəlir. Ciddi, iş-gücünə, özünü dəyərlən bilən kişi qadın profili ilə sosial şəbəkəyə daxil olmaz. Əgər bir kişi qadın profili yaradıb o profildən istifadə edirsə, onun mütləq şəkildə nəse məqsədi var. Bu profillər də məqsədsiz yaradılır. Bunu açan adam vaxt, enerji sərf edir. Çünki onun bir məqsədi var. Məqsədlər fərqli olur. Bəzən hansısa bir kişi qadına yaxınlaşa, onunla söhbət edə bilmir. Həyatda reallaşdırma bilmədiyi bir şeyləri o profillə reallaşdırır. Görün bu nə boyda psixoloji bir sarsıntıdır. Bir kişi özünü kişi kimi tamamlaya bilməyib. Amma

o profillə özünü başqa bir qadın obrazında tamamlamağa çalışır. Bu profillərə çox rast gəlirik. Ona görə də bu artıq adılmaq. Ancaq məsələnin dərinliyinə vaxt, bunun psixoloji sarsıntıları görürük. Eyni zamanda bu cür profil istifadəçilərinin cəmiyyətdə yeri haradadır, özləri özlərini təsdiqləyə bilməyib, yaxud bir işin arxasında məqsəd durursa, təbii ki, bu məqsəddə yaxşılaşma, fədakarlıq ola bilməz. Bəzən olub ki, bu cür saxta profil sahibi hansısa qadınla aylarla danışıb, mesajlaşıb. Sonda isə görürlər ki, bu, xanımdır, kişi adı ilə və ya kişi imişi xanım adı ilə daxil olub. Əlbəttə ki, bu zaman qarşı tərəf çox böyük sarsıntı yaşayıb. Hətta depressiyaya düşənlər belə olub. Mənim praktikamda belə bir hal olub. Bir sarsıntı yaşayan, həyatda özünü təsdiqləyə bilməyən, natamamlıq kompleksi yaşayan bir insanın davranışı neçə nəfər insana sarsıntı yadır. Bu cür hərəkətlər natamamlıq kompleksi yaşayan insanların əməlidir".

Psixoloq bəzən bunu hansısa iş adamlarının etdiyini, ancaq onların bu hərəkətinin arxasında pis bir məqsəd olmadığını bildirdi: "Bəzən hansısa iş adamları belə bir profil açanda onlar bunu pis məqsəd üçün deyil, işini reklam etmək üçün edir. O insanlara heç nə etmir. Bunun ən pis tərəfi odur ki, bunu gizli formada etsin. Bu adamlar açıq edir. Amma bunu gizli edən insanların psixoloji problemi olur".

□ Günel MANAFLI

17 dərəcə isti olacaq

Martın 15-də Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lent.az Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə istinadən xəbər verir ki, bəzi yerlərdə aralıq duman olacaq, şimal-qərb küləyi ilə gündüz cənub-şərq küləyi əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu gecə 4-7° isti, gündüz 10-15° isti olacaq.

Bakıda gecə 4-6° isti, gündüz 13-15° isti olacağı gözlənilir.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacağı, gündüz qərb rayonlarında aralıq yağış yağacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 4-9° isti, gündüz 12-17° isti, dağlarda gecə 0-5° isti, gündüz 7-12° isti olacağı gözlənilir.

Bu gün Türkmənistandan Azərbaycana toz dumanı gələcək

"Meteoreoloji şəraitlə bağlı olaraq bu gün səhər saatlarında Türkmənistandan Azərbaycana toz dumanı gələcək. Toz dumanı artıq Xəzər dənizinin üzərindədir. Günün ikinci yarısından sonra toz dumanı hava axını ilə birlikdə ölkə ərazisinə daxil olacaq". Bunu APA-ya açıqlamasında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ətraf Mühit üzrə Milli Monitoring Departamentinin direktor müavini Mətanət Avazova deyib.

O bildirib ki, Ərəbistandan gələn toz dumanı artıq ölkənin üzərindən keçilib.

M. Avazova qeyd edib ki, Bakı və Abşeron yarımadasında müşahidə olunan tozun miqdarı normadan çoxdur: "Elə də kritik vəziyyət olmasa da, sadəcə, ürək-qan damar sistemində problem olan insanların belə havada qapalı şəraitdə olmaları daha əlverişlidir".

11 yaşlı məktəbli aldığı xəsarətdən öldü

Ağsu rayonunda məktəbli ağır xəsarət nəticəsində ölüb. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, hadisə rayonun Kəndoba kəndində qeydə alınıb. Kənd sakini, 2006-cı il təvəllüdü Əliyev Əli Mehman oğlu başın əzilməsi, sol gicgah sümüyünün sınığı və beyinə qansızma diaqnozu ilə Ağsu rayon Mərkəzi Xəstəxanasına gətirilib.

Uşağın vəziyyəti ağır olduğu üçün ona ilkin tibbi yardım göstərilib və o, təcili olaraq müalicə üçün Bakı şəhərinə göndərilib. Kəndoba kənd orta məktəbinin 5-ci sinif şagirdi olan Əli Əliyev Bakıda xəstəxanada dünyasını dəyişib. Onun hansı səbəbdən travma aldığı məlum deyil. Kənd sakinlərinin sözlərinə görə, uşaq məktəbdə oynayırkən yuxılıb və xəsarət alıb.

Faktla bağlı Ağsu Rayon Prokurorluğu tərəfindən araşdırma aparılır.

48 yaşlı qadın özünü yarımçıq tikilidə asdı

İmişli rayonunda intihar hadisəsi baş verib. Lent.az-ın «Trend»ə istinadən xəbərinə görə, İmişli Rayon Prokurorluğundan bildirilib ki, hadisə rayonun P.Həsənov küçəsi, 126 saylı evdə baş verib. Həmin ünvanda yaşayan 1969-cu il təvəllüdü Şahbazova Səidə İman qızı həyətlərindəki yarımçıq tikilidə özünü asaraq intihar edib. İntiharın səbəbləri məlum deyil.

Faktla bağlı İmişli Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

ÖZƏL TİBBİ SAHƏDƏ 20 İLLİK TƏCRÜBƏ! Xəstəlikdən əzab çəkən insanlara Əsasən Kişilərə! Diqqət!!! Axırncı Şans!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenomasi. Prostatitlər;
- * Cinsi zəiflikdən impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və spermada qan;
- * Spermanın azalması, itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi, balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) yaşa görə balaca olması;
- * Ailədə olan hormonal və infeksiyon səbəbli sonsuzluq;
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşaq və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları;
- * Baş-boyunda, onurğa-qılçaqlarda, qollar-ayaqlarda, qasıq-xayalarda ağrılar;
- * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yaddaşın azalması və digər qərribə olan şikayətlər.
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, (050) 213-88-05 nömrəsinə, **d-r Vaiz Səmədova** zəng etmək olar. Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 57 (6671) 15 mart 2017

Arıqlama xərcəngin simptomu ola bilər

Bəzən insanlar istəmədən və bunun üçün heç bir cəhd etmədən (pəhriz, idman və s.) arıqlamağa başlayır. Bir çox hallarda belə arıqlama çox tez gedir, insan sanki "əriyir". Bu, çox təhlükəli haldır. Belə kəskin arıqlama bir çox ağır xəstəliklərin əlaməti ola bilər. Bədənin çəkisinin kəskin azalması onkoloji (xərcəng) xəstəliyin əlaməti ola bilər. Xüsusilə belə kəskin arıqlama mədə-bağırsaqlar sistemini, mədəaltı vəzi və qaraciyərin onkoloji xəstəlikləri zamanı baş verir. Buna "kaxeksiya" deyilir. Arıqlama xərcəngin ilk görünən simptomu kimi meydana çıxır.

Kişi bənövşəyi rəngdə geyinib... qadınlar ona "yox" demir

Yuyucu toz istehsalçısı olan "Ariel" firması qadınların bəyəndiyi rənglərlə bağlı maraqlı araşdırma aparıb. Firma 2 min nəfər arasında apardığı rəy sorğusuna əsasən müəyyən edib ki, bənövşəyi rəngdə geyinən kişilərin bir qədər təfərrüatından rədd edilmə şansı çox aşağıdır. Belə ki, qadınların 36 faizi kişidə bənövşəyi rəngi sevdiyini deyib. Hətta kişinin tək qalstığı bu rəngdədirsə, qadınlarda avtomatik olaraq ona simpatiya yaranır. 28 faiz qadın isə deyib ki, onlar yox cavabı verir. Bu arada sarı rəng qadınların kişidə görmək istəmədiyi rənglər sırasında birinci dayanır.

Hökumət niderlandlıya 800 qızıl balığı tutmağı tapşırırdı

Niderland hökuməti Venendal şəhər sakinindən çaya buraxdığı qızıl balıqları tutmağı tələb edib. Bu barədə lenta.ru saytı "BBC News"ə istinadən xəbər verir. Hans Van Manen adlı vətəndaşa bunun üçün cəmi bir ay vaxt verilib. Bundan sonra həmin çayda balıq tutmaqla dövlət qulluqçuları məşğul olacaq. 2016-cı ilin iyun ayında Venendaldakı şəhər kanalına 80 qızıl balıq buraxılıb. O, iddia edir ki, bunu heyvanlara olan sevgisindən edib. Bundan başqa, kişi ümid edirdi ki, qızıl balıqlarla dolu kanal şəhərin görməli yerlərindən birinə çevriləcək. Yerli hakimiyyət orqanları isə iddia edirlər ki, bu hərəkət ölkənin flora və faunasının pozulmasına yönəlik addımdır. Van Manen təəssüflənir ki, onun bu

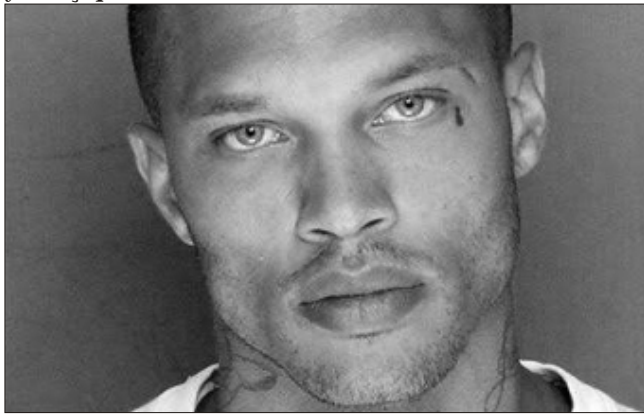

cəhdi söylənən formada yekunlaşmış. O, kanala atdığı qızıl balıqları tutandan sonra satmağı planlaşdırır.

Yanvar ayında isə Böyük Britaniya sakinini qızıl balığı diri-diri udduğu üçün həbs etmişdilər.

Qadınlar bəyəndiyi deyə məhbus maneken oldu

32 yaşlı keçmiş məhbus model olub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, Ceremi Meksin maneken kimi ilk fotosu artıq İnstagram səhifəsində yer alıb. Keçmiş məhbusu 260 min nəfər izləyir. Onun ilk professional foto çəkilişini bəyənlərin sayı isə 24 min nəfər olub. Onunla maneken kimi müqaviləni "White Cross Management" şirkəti bağlayıb. Onun yaraşıqlı məhbus kimi populyarlığı qazanması isə təsadüfi deyil. Hər şey onun 2014-cü ildə həbs olunmasından sonra şəhər polisinin facebook səhifəsində şəklinin yer almasından sonra başladı. Məhz həmin foto 100 min dəfə bəyənilmişdi. Sosial şəbəkə istifadəçiləri onu cazibədar və olduqca yaraşıqlı hesab etmişdilər. Ötən il Miks qanunsuz silah saxlamağa görə 27 ay həbsə məhkum olunmuşdu. Amma Kaliforniya türməsi onu yaxşı davranışa görə vaxtından əvvəl azadlığa buraxıb. Elə azadlığa çıxandan sonra maneken və aktyor olmaq qərarına gəldiyini açıqladı.

Türklər yeməyə, amerikalılar içkiyə çox vaxt sərf edir

Dünya xalqları barədə aparılan araşdırmalarda ilginç həqiqətlər üzə çıxıb. Onlardan biri də osmanlı türkləri ilə bağlıdır. Məlum olub ki, türklər digər xalqlarla müqayisədə yemək yeməyə ən çox vaxt ayıran xalqdır. Araşdırmalara görə, türk insanı günün 162 dəqiqəsini yemək-İçməkdə keçirir. Onlar bütün iş söhbətlərini, ailə toplantılarını yemək masası arxasında keçirməyə çalışır. Yemək, ondan sonra meyvə, ardınca qəhvə mərasimi yemək saatlarını maksimum həddə çatdırır. Araşdırmaçılar hesab edir ki, bu, bir xalq üçün heç də mənfi hal deyil. Əksinə, yemək masası arxasında keçirilən vaxt insanları bir-birinə yaxınlaşdırır. Amerikanlar isə iş gününün sonunda bara gedib, içki içməklə günün stressini atır. Onlar da həftədə 17 saat içkiyə sərf edir.

QOÇ - Qarşınızda elə bir gün durub ki, Göy qübbəsi addımbaşı sizi sevindirə bilər. Hər an möcüzə gözləyin, amma özünüz də boş oturmayın. Bu təqvimdə ailə üzvlərinizə qaygınızı əsirgəməyin.

BUĞA - Ne qədər səmimi olsanız, hörmətiniz də bir o qədər artacaq. İstənilən münasibətdə tərəfsiz mövqeyə tutun ki, düşmənləriniz artmasın. Günün ikinci yarısında büdcəniz ağırlaşa bilər. Səfərə çıxmayın.

ƏKİZLƏR - Münasibətləri dərinləşdirmək üçün fürsətdir. Ürəyinizə yaxın bildiyiniz hər kəsə baş çəkməyə, heç olmasa zəng etməyə çalışın. Bugünkü addımlarınızdan asılı olaraq sizə qarşı münasibət müsbətə doğru dəyişə bilər.

XƏRÇƏNG - Xoş təsadüflərlə zəngin bir gün yaşayacaqsınız, hətta ola bilsin ki, çoxdan görmədiyiniz insanlarla da rastlaşasınız. Saat 15-18 aralığında isə maraqlı təkliflər alacağınız gözlənilir.

ŞİR - Pulsuzluğu özünüzdə dərd hesab etməyin. Əsas odur ki, tənha qalmayasınız. Bu, bürcünüz üçün ən dözülməzidir. Yaxşısı budur, gücünüzü yarımçıq qalmış işlərin həllinə yönəldə bilərsiniz.

QIZ - Bahar nəfəsinin duyulduğu bu ərəfədə mənəvi rahatlığı tapmaq sizin üçün o qədər də çətin olmayacaq. Üstəlik, ətrafınızda olan insanların sizə münasibətində müsbət amillər, hətta sürprizlər də mümkündür.

TƏRƏZİ - Paralel olaraq bir neçə işlə məşğul olmaq, həlledici məsələlərdə qətiyyət göstərmək bu gün üzərinizə düşən başlıca vəzifədir. Bir sözlə, bu gün istirahət və ya passiv olmaq barədə düşünməməlisiniz.

ƏQRƏB - İxtiyarınızda olan bu gündə pul məsələləri ilə bağlı hər hansı mübahisəyə getməyə dəyməz. Yaxşısı budur, səbrli olub uğurlu məqamınızı gözləyirsiniz. Problemlərdə vasitəçilərdən istifadə edin.

OXATAN - Maraqlı hadisələrlə rastlaşacağınız gözlənilir. Hətta könüləçan məclislərdə iştirak edə bilərsiniz. Yeni iş üslubuna keçmək barədə isə düşünməyin. Öz səhvlərinizə özünüz cavabdeh olmasınız.

OĞLAQ - Göy qübbəsi yavaş-yavaş həyatın nəbzini tutduğunuzunu proqnozlaşdırır. Məhz bu gündən etibarən daxili sarsıntılarınız da səngiyəcək. Odur ki, özünüzdə güc tapıb hərəkətə keçin.

SUTÖKƏN - Bu maraqlı dolmuş təqvim daha çox dostlarınızla birlikdə keçirməyə çalışın. Başınıza gələn hər bir ideyanın böyük perspektivinə inanın. Gün ərzində maddi irəliləyişləriniz də gözlənilir.

BALILAR - Qarşınızda neytral bir gün durub. Bu səbəbdən qeyri-adi nəse etməyə qalxmayın. Sənədləşdirmə məsələlərində diqqətli olun. Bu gün nəqliyyatla əlaqəli gərginlik olsa da, pul barədə uğurludur.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İt toyuna 5 min qonaq qatıldı

Hindistanın şimalında yerləşən Uttar-Pradeş ştatında iki it üçün səs-küylü bir toy mərasimi keçirilib. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, tədbirə 5 min nəfər qonaq qatılıb. Toyun daha şən keçməsi üçün dicey də çağırılıb. Bundan başqa, it toyunda qədim hind ənənə və rituallarına əməl olunub və insanların nikah mərasimini xatırladı. Mərasimdən sonra heyvanları güllərlə bəzədilmiş maşına mindirib aparıblar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.